

Bilaga 1

Linköpings kommun Delårsrapport

per den 31 augusti 2018

Innehållsförteckning

Delårsrapport per den 31 augusti med prognos för helår 2018

Information om kommunens finansiella uppföljning redovisas i en separat finansrapport.

Sammanfattning av Linköpings ekonomiska ställning	3
Kommunstyrelsens observandum	6
Uppföljning av den politiska viljeinriktningen	7
Kommunfullmäktiges övergripande mål	7
Styrande dokument	11
Strategiska utvecklingsuppdrag	13
Uppföljning av mål för god ekonomisk hushållning - nämndernas mål	15
Uppföljning av mål för god ekonomisk hushållning – finansiellt mål	15
Befolkning, arbetsmarknad och bostäder	16
Befolkning	16
Arbetslöshet	18
Bostäder	19
Uppföljning av nämndernas basuppdrag	20
Uppföljning av verksamhet som utförs av kommunala och privata utförare	21
Intern kontroll	21
Uppföljning av nämndernas lokaler/lokalförsörjningsplaner	22
Ekonomisk analys av kommunens resultat per den 31 augusti samt prognos för helår 2018	25
Resultat	25
Verksamhetens kostnader och intäkter	26
Kostnadsjämförelser med andra kommuner	27
Prognoser	27
Investeringar och exploateringsverksamhet	34
Skatteintäkter och utjämning	36
Likvida medel	38
Pensionsskuld	38
Finansiell analys av kommunkoncernen	39
Resultat	39
Investeringar	40
Finansnetto	40
Soliditet	41
Kommunens personal	42
Ekonomiska sammanställningar	45
Resultaträkning för kommunen och koncernen per den 31 augusti 2018	45
Resultaträkning för kommunen, prognos för helår 2018	46
Balanskravsutredning	47
Driftredovisning för nämnder och styrelser per den 31 augusti 2018	48
Driftredovisning nämnder och styrelser, prognos 2018	49
Balansräkning för kommunen och koncernen per den 31 augusti 2018	50
Investeringsredovisning per den 31 augusti 2018	51
Investeringsredovisning, prognos 2018	51
Noter till resultaträkning och balansräkning	52
Redovisningsprinciper och upplysningar	57
Indikatorer som följer nämndernas basuppdrag	58

Sammanfattning av Linköpings ekonomiska ställning

Linköpings kommun har bra förutsättningar för att upprätthålla en god ekonomisk hushållning. Kommunen har en stabil ekonomi med låg skattesats, soliditeten är god och kommunen har externa placeringar för framtida pensionsutbetalningar.

Sammanfattning kommunkoncernen

Den ekonomiska ställningen i kommunkoncernen är fortsatt stark. Kommunkoncernens resultat efter finansnetto samt efter att koncernelimineringar har gjorts uppgår till 751 mnkr, jämfört med 781 mnkr för samma period föregående år

Belopp mnkr	2018 jan-aug	2017 jan-aug
Resultat efter finansiella poster*	751	781
Nettoinvesteringar	1 699	1 522
Finansnetto	-176	-142

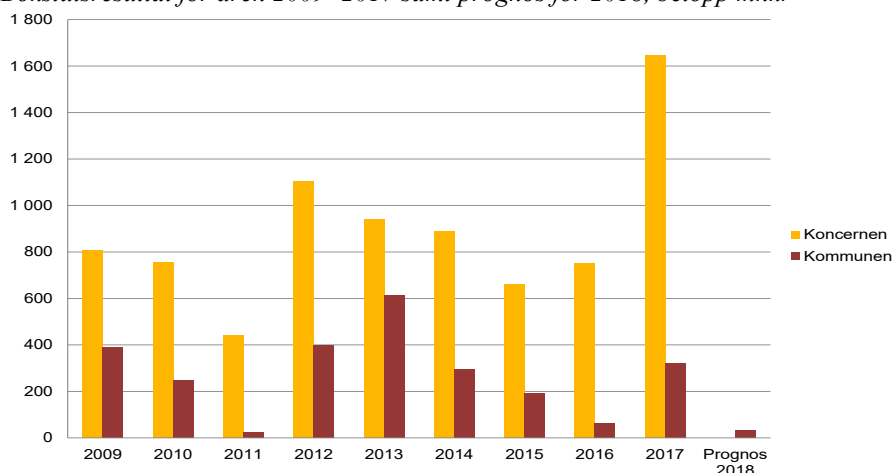
Kommunkoncernens nettoinvesteringar uppgår till 1 699 mnkr per 31 augusti, vilket är högre jämfört med samma period föregående år.

Kommunkoncernens finansnetto uppgår per den 31 augusti till -176,2 mnkr vilket kan jämföras med samma period föregående år på -142 mnkr. Kommunkoncernens negativa finansnetto har successivt förbättrats under de senaste åren.

Årets prognostiserade resultat

Kommunkoncernens prognostiserade resultat exklusive koncernelimineringar för helår 2018 uppgår till 1 254 mnkr, vilket är en positiv avvikelse mot budget 2018 med 472 mnkr. Bolagen står för cirka 94 procent av denna budgetavvikelse. Årets prognostiserade resultat för kommunen är positivt och beräknas till 31 mnkr vilket motsvarar 0,3 % av verksamhetens bruttokostnad.

Bokslutsresultat för åren 2009- 2017 samt prognos för 2018, belopp mnkr

Kommunens omsättning för 2018 är 10 miljarder kronor.

Budgetavvikelse kommunen

Helårsprognosen för kommunens budgetavvikelse är nästan densamma som i delårsrapporten per den 30 april. Däremot är det stora förändringar för de olika delposterna.

Helårsprognos budgetavvikelse 2018 Belopp mnkr	Prognos augusti	Prognos april
Nämndernas budgetavvikelse exkl exploatering	41	-25
Exploateringsverksamheten	16	13
Resurs- och reservmedel, intern ränta	141	32
Intäkter enligt uppdrag	-100	0
Pensionsenheten exkl finans	-72	0
Skatteintäkter, generella statsbidrag	0	7
Finansnetto	5	1
Budgetavvikelse	30	28
Årets resultat	31	29

Nämndernas budgetavvikelse avser till största delen utförarnämnden som prognostiserar minus 38 mnkr i resultat för helår 2018 samt socialnämnden som prognostiserar minus 12 mnkr. Bildningsnämndens prognostiserar ett överskott på 34 mnkr, barn- och ungdomsnämnden 21 mnkr och kommunstyrelsen 14 mnkr som till stor del

beror på en anpassning till gällande redovisningsprinciper för statsbidrag bland annat från Migrationsverket. Dessa statsbidrag ingick inte i aprilprognosen.

Sammantaget beräknas överskottet för resurs- och reservmedel till 141 mnkr varav 57 mnkr avser resursmedel, 33 mnkr försenad nystartad verksamhet och resterande överskott reserv pris, lön, demografi.

Någon extra utdelning från Linköpings Stadshus AB föreslås inte ske för 2018. Den budgeterade intäkten på 100 mnkr kommer därför att redovisas som ett underskott. Ny prognos för pensionskulden innebär ett stort underskott.

Budgetföljsamhet

En förutsättning för en ekonomi i balans är en god budgetföljsamhet i nämndernas verksamhet. Utförarnämnden och socialnämnden prognostiserar så stora underskott att de enligt ekonomistyrningsreglerna ska redovisa en åtgärdsplan till kommunstyrelsen.

Utförarnämnden prognostiserar minus 38 mnkr i resultat för helår 2018 som främst avser affärsområde äldreomsorg. I apriluppföljningen beräknade nämnden resultatet för 2018 till minus 27 mnkr och fick därför enligt ekonomistyrningsreglerna i uppdrag att återkomma med en åtgärdsplan i samband med delårsrapporten per augusti. Utförarnämnden har tagit fram en åtgärdsplan.

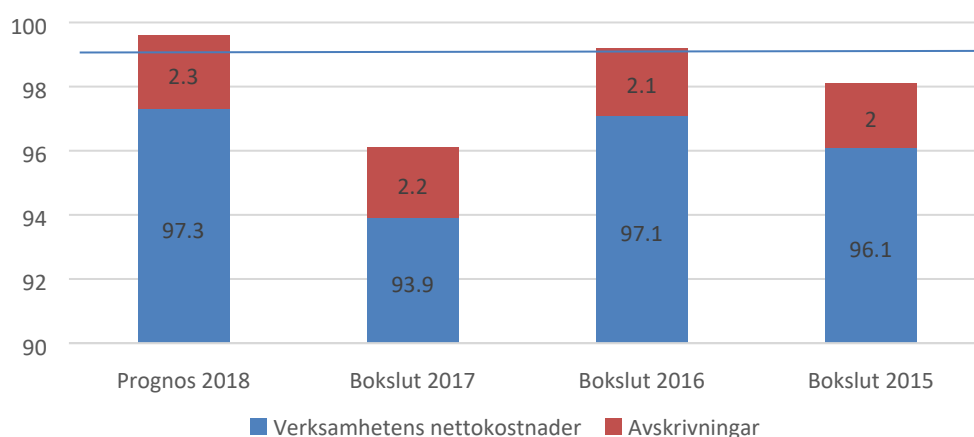
Socialnämnden prognostiserar en negativ budgetavvikelse på 12 mnkr för 2018 där verksamheten HVB unga och vuxna beräknas visa ett underskott i år med 18 mnkr. Nämnden har tagit fram en åtgärdsplan samt ansökt om medgivande att få redovisa underskott med högst 12 mnkr i bokslutet för 2018.

Båda åtgärdsplanerna behöver kompletteras därför föreslås kommundirektören få i uppdrag att ta fram kompletterade åtgärdsplaner så att 2019 års internbudget ska vara i balans.

Utveckling av kommunens kostnader och intäkter

För att uppnå och vidmakthålla en god ekonomisk hushållning är det viktigt att det finns en balans mellan intäkter och kostnader. Ett mått på en sådan balans är driftkostnadsandelen. Verksamhetens andel av skatter, generella statsbidrag och finansnetto måste vara lägre än 100 % för att resultatet ska kunna bidra till att finansiera de investeringar som överstiger avskrivningarna. För 2018 uppgår andelen till 99,6 %. Det låga prognostiserade resultatet gör att driftkostnadsandelen är hög.

Verksamhetskostnader samt avskrivningars andel av skatteintäkter och finansnetto (driftkostnadsandel) procent

Låg skattesats

För 2018 är Linköpings skattesats 20,20 vilket är lägst i Östergötland. Linköping har även låg skattesats i jämförelse med andra större kommuner. Skattesatsen för invånarna i Linköping lika som i Helsingborg och lägre än i övriga kommuner även när utdebiteringen till regionen räknas med.

Skattesats för kommun och landsting i några jämförbara kommuner, procent

Kommun	Skattesats kommun 2018	Skattesats region/landsting 2018	Skattesats totalt 2018
Eskilstuna	22,08	10,77	32,85
Gävle	22,26	11,51	33,77
Helsingborg	20,21	10,69	30,90
Jönköping	21,34	11,26	32,60
Linköping	20,20	10,70	30,90
Lund	21,24	10,69	31,93
Norrköping	21,75	10,70	32,45
Umeå	22,85	11,30	34,15
Uppsala	21,14	11,71	32,85
Västerås	20,36	10,88	31,24
Örebro	21,35	11,55	32,90

Soliditet

Kommunkoncernens soliditet uppgår till 32,4 procent per den 31 augusti 2018 (inklusive samtliga pensionsåtaganden), vilket visar på en god långsiktig finansiell handlingsberedskap. Soliditeten har ökat med 3,8 procentenheter jämfört med samma period föregående år. För kommunen uppgår soliditeten till 64,7 % (inklusive samtliga pensionsåtaganden). En stabil soliditet är viktig för att ge en god betalningsförmåga på lång sikt och därmed en stark finansiell handlingsberedskap i framtiden.

Soliditet, inkl samtliga pensionsåtaganden

Soliditet, %	31 aug 2018	2017	2016	2015	2014
Soliditet, kommunkoncernen	32	31	29	28	27
Soliditet, kommunen	65	62	62	63	61
-exkl pensionsskuld intjänad före 1998	80	76	75	79	78

Investeringar

Helårsprognosen för kommunkoncernens nettoinvesteringar 2018 uppgår till 3 322 mnkr vilket är 219 mnkr lägre än budget. För kommande år förväntas investeringsvolymerna i kommunkoncernen öka. Enbart bolagens investeringar väntas öka med cirka 50 procent vid jämförelse av prognos 2018 och budget 2019.

Kommunkoncernens investeringar

Mnkr	2018 jan-aug	2017 jan-aug	2018 Prognos	2018 Budget	Budget-avvikelse
Kommunen	170	143	339	390	50
Bolag	1 529	1 380	2 982	3 151	169
Summa	1 699	1 522	3 322	3 541	219

Kommunens investeringar prognostiseras till 339 mnkr vilket överstiger de prognostiserade avskrivningarna med 148 mnkr. Det innebär att kommunen behöver ett positivt resultat för att kunna finansiera investeringarna med egna medel. Hittills har investeringarna kunnat finansieras med egen likviditet genom positiva resultat. Om kommunen lånar till dessa investeringar finns det en risk att ränta och amorteringar kommer tränga undan kostnader för drift av kommunens verksamhet.

Placeringar för framtida pensioner

Kommunen har från år 1997 gjort externa placeringar för att minska framtida pensionsutbetalningarnas påverkan på likviditeten. Marknadsvärdet uppgick den 31 augusti till 1 797 mnkr. Det motsvarade 100 % av pensionsskulden som är intjänad från och med 1998 samt 44 % av den övriga pensionsskulden. Den samlade pensionsskulden uppgår till 3 223 mnkr.

Kommunstyrelsens observandum

Nedan redovisas avvikelser och osäkerheter i prognosen som är särskilt viktiga för kommunstyrelsen att följa:

- Utförarnämnden prognostiserar minus 38 mnkr i resultat för helår 2018 som främst avser affärsområde äldreomsorg. I apriluppföljningen beräknade nämnden resultatet för 2018 till minus 27 mnkr och fick därför enligt ekonomistyrningsreglerna i uppdrag att återkomma med en åtgärdsplan i samband med delårsrapporten per augusti.
- Socialnämnden prognostiserar en negativ budgetavvikelse på 12 mnkr för 2018 där verksamheten HVB unga och vuxna beräknas visa ett underskott i år med 18,0 mnkr.
- Kommunlantmäteriet beräknar minus 0,7 mnkr i resultat vid årets slut p.g.a. lägre intäkter vilket bl. a. beror på att tjänster och produkter nyttjas i mindre utsträckning.
- Utredningstiderna för barn som far illa har minskat men sker inte till fullo inom lagstadgad tid. Köerna till handläggning inom område äldre och LSS är långa på grund av ökat antal ansökningar/begäran.
- Det pågår mycket inom området digitalisering men omfattningen och takten i genomförandet av den digitala transformeringen samt resultat och effekter av genomförda utvecklingsinitiativ bör följas utifrån ambitionerna inom området.
- Antal anställda med månadslön har ökat med 340 personer till 9 559 anställda. Totalt har kommunen per den sista augusti 8 893 tillsvidareanställda vilket innebär en ökning med 385 personer (4,5 %) under 2018. Under helår 2017 ökade antalet tillsvidareanställda med 7,2 % och helår 2016 med 8,6 %.
- Den totala sjukfrånvaron ökar med 0,9 % jämfört med föregående år. Främst ses en ökad sjukfrånvaro för åldersgruppen yngre än 30 år och ökad korttidssjukfrånvaro. Åtgärder för minskad sjukfrånvaro har fokus på förebyggande insatser.
- Antalet sparade semesterdagar har ökat under flera år i rad. Kommunen arbetar med att underlätta för medarbetare att ta ut semester men utvecklingen av semesterdagsskulden bör följas.

Uppföljning av den politiska viljeinriktningen

Här presenteras en sammanfattning av nämndernas mål och resultat med koppling till kommunfullmäktiges 11 övergripande mål. Presentationen innehåller exempel från nämndernas verksamheter januari till augusti 2018. I nämndernas delårsrapporter, som är en separat rapport, redovisar varje nämnd en uppföljning av nämndens mål. Uppföljningen innehåller en bedömning av måluppfyllelsen. I det här avsnittet sammanfattas också den sammantagna utvecklingen för strategiska utvecklingsuppdrag och prioriterade styrdokument utifrån nämndernas delårsrapporter.

Kommunfullmäktiges övergripande mål

I Linköping ska fler människor nå egen försörjning

- Kostnaden för ekonomiskt bistånd ökar trots att antalet hushåll som uppbär försörjningsstöd minskar. Det beror främst på att utbetalningar per hushåll och månad ökar. Andelen med långvarigt ekonomiskt bistånd är fortfarande hög varför ett fortsatt riktat arbete behöver ske. En genomlysning av medborgare som finns i försörjningsstöd har genomförts. Den visar att många är redo att gå ut i utvecklande insatser för att närma sig självförsörjning. Ett arbete pågår för att erbjuda fler individuellt anpassade insatser för de individer som bedöms kunna stå till arbetsmarknadens förfogande.
- Jobb- och kunskapsstorget och Arbetsmarknadssatsningen har tillsammans bidragit till att antalet anställningar utvecklats positivt. Under året har både antalet nyinskrivna och avslutade individer ökat. Ett uttryckligt arbete mot studiespåret har gett effekt då antalet individer som går vidare till studier med studiemedel från CSN har ökat. Under året har även fler individer gått vidare till Arbetsförmedlingen.
- ESF-projektet Arbeshoppet ska få fler arbetslösa att jobba inom vård och omsorg. Syftet med projektet som löper under tre år är att erbjuda ett rakare spår till utbildning och anställning inom vård och omsorg, samt erbjuda personer individuellt stöd så att de blir anställningsbara.
- Centrum för vuxenutbildning har inrättats. Det är en ny enhet som samlar vuxenutbildningens kommunövergripande funktioner och myndighetsutövning i Linköpings kommun. Det är en sammanhållen organisation för vuxenutbildning som ger förutsättningar för effektiv ledning, styrning och verksamhetsuppföljning.

En kommun med växande näringsliv

- En kommungemensam företagsservice inrättades i januari 2018. Företagsservice ger information och vägledning så att företagare lätt kan komma vidare med sin idé. Bygglovskontoret, miljökontoret och kommunlantmäteriet har haft kvällsöppet och genomfört fem besök på småorter på landsbygden där besökare kan föra en direkt dialog med handläggarna på plats.
- Linköping har bildat ett strategiskt näringslivsråd. Syftet är att skapa förutsättningar för samsyn kring vad som är långsiktigt viktiga näringslivsfrågor för Linköping, samt att få ett ökat kunskapsutbyte som främjar näringslivsutvecklingen och stadens attraktivitet. Ett första möte med Linköpings näringslivsråd har ägt rum den 16 augusti.

En kommun med höga kunskapsambitioner och trygga uppväxtvillkor

- Fram till augusti har barngruppernas storlek minskat på förskolorna i Linköpings kommun och det är idag fem barn per årsarbetare. Från och med februari 2018 erbjuds alla barn som har föräldraledigplats, arbetslöshetsplats eller allmän förskoleplats att få vara i förskolan fyra timmar per dag.
- Behörigheten till gymnasiet för Linköpings eleverna i de kommunala skolorna ökar. Bland flickorna uppnår 84,3 procent behörighet, medan motsvarande resultat för pojkarna är 79,1 procent. Meritvärdet hos elever i de kommunala skolorna har ökat från 218,2 poäng till 221,6.
- Under 2018 har samtliga skolor erbjudit någon form av extra stöd i skolarbetet till alla elever. Lov- och sommarskolor har erbjudits i olika former, bland annat har elever i årskurs 9 deltagit i sommarskola för att få behörighet i gymnasieskolans nationella program.
- Andelen elever i årskurs 7-9 som uttrycker att det är ett bra arbetsklimat på de flesta lektioner uppgår till 68,3 %. Det ligger i nivå med tidigare år och är fortfarande ett bra värde i jämförelse med andra kommuner.
- Andelen flickor i avgångsklasserna med gymnasieexamen har ökat från 86 % till 88 % medan andelen pojkar som får examen är oförändrat (82 %). Som ett led i huvudmannens systematiska kvalitetsarbete har flera olika insatser genomförts under läsåret 17/18 i syfte att öka andelen elever med gymnasieexamen. Utbildningsförvaltningen har i år följt upp elevers frånvaro i förhållande till examensgrad där uppföljningen visar ett tydligt samband mellan hög närvaro och examensgrad. Arbetet med att främja närvaro behöver fortsätta.
- För att stärka och utveckla yrkesprogrammen har fordons- och transportprogrammet på Anders Ljungstedts gymnasium inlett ett samarbete med Volvo Car Sverige. Inom ramen för fordons- och

transportprogrammet ska eleverna få fördjupade kunskaper om kundvård, moderna verkstadsprocesser och verkstadssystem motsvarande vad som gäller och tillämpas i en modern verkstad. Elevernas utbildningsmiljö utformas som en Volvoverkstad och kraven ska vara som på en sådan.

- Antalet anmälningar om barn som far illa ligger fortfarande på en hög nivå. Handläggningstider för orosanmälningar beträffande barn och unga når inte lagstadgade gränserna för förhandsbedömning inom 14 dagar och utredning inom 120 dagar. Genomsnittstiden för förhandsbedömningar har varit ca 10 dagar under 2018 förutom för maj månad då antal anmälningar ökade. Genomsnittstiden för en barnutredning minskade från 149 dagar i januari till 98 dagar i maj. Vidtagna åtgärder bedöms ha effekt om inte inflödet av ärenden ökar. Ytterligare utmaningar är personalomsättningen och svårigheter att rekrytera personal.
- Andelen barn 0-12 år som inte återkommer till socialtjänsten ett år efter avslutad utredning ökar. Andelen uppgår i augusti till 87 % vilket är en förbättring med 8 % jämfört med tidigare år.
- Inom socialförvaltningen utvecklas arbetsformerna för att gynna brukare och klienters delaktighet samt för att möta det ökade antalet ärenden. Bland annat påbörjas ett införande av automatiserat beslutsstöd och röststyrd journalföring men även mer mobila arbetssätt inom socialförvaltningen. Socialförvaltningen har även arbetat med att förbättra dokumentationen kring barnets situation och behov. Förvaltningen behöver arbeta vidare med att bättre beakta barnperspektivet i dokumentationen kring familjer med försörjningsstöd.

En kommun där alla kan leva ett hälsosamt och meningsfullt liv

- Under augusti har 49 lediga vårdbostäder förmedlats genom äldrenämnden. I genomsnitt var motsvarande siffra 50 per månad under 2017 samt januari till augusti 2018. Bedömningen är att det råder en balans mellan behov och utbud av platser samt att det totala behovet av platser kan tillgodoses under 2018.
- En omställning har gjorts av ålderdomshemsplatser till särskilt boende i vårdbostad och särskilt boende i vårdbostad för personer med demenssjukdom. Det finns fortfarande behov av att ställa om platser till fler med demensinriktning. Omställningen sker succesivt och totalt kommer 85 platser att ställas om till vårdbostad för personer med demenssjukdom.
- En ny rutin för bostad med särskild service enligt LSS och Sol har tagits fram. Rutinen ska förbättra arbetsprocessen och bidra till att fler personer med beslut om insats kan erbjudas bostad med särskild service inom sex månader från det att beslut fattats.
- Linköpings kommun har fått 20 miljoner kronor av ESF-rådet för att kompetensutveckla personal inom äldreomsorgen. Det är ett samarbete mellan Region Östergötland och länets alla kommuner. 75 arbetsplatser, cirka 2 500 anställda samt 150 chefer omfattas.
- Arbete med att införa mobila arbetssätt i vården pågår (projekt MAIVOR) sedan 2016 med syfte att genomföra förbättringar i befintliga arbetsprocesser. Digital nyckelhantering har införts och införandet av tids- och insatsregistrering pågår fram till oktober 2018. Därefter införs den tredje och avslutande etappen mobil dokumentation.
- Sedan april finns IT-guider som är ett koncept där unga nyanlända ungdomar boende i Linköping hjälper besökare, främst seniorer, med internet, datorer och surfplattor på utvalda träffpunkter. Besökarna får hjälp med att bli digitala medborgare medan ungdomarna utvecklar sitt språk och sitt kontaktnät i lokalsamhället.
- För att främja en hållbar utveckling har miljökontoret under året gjort en särskild satsning på uppsökande verksamhet. Vid besök på plats kan verksamheten arbeta förebyggande genom att informera både företag och medborgare. För att skydda konsumenternas intresse av hälsosamma och säkra livsmedel har 1 028 verksamhetsbesök genomförts inom livsmedelsområdet.

En ekologisk hållbar kommun

- Hållbarhetspolicy för Linköpings kommunkoncern är antagen. Linköpings kommunkoncern ställer sig bakom Agenda 2030 och de globala målen, och definierar hållbar utveckling enligt angivna definitioner.
- Kommunfullmäktige har antagit ett nytt solelprogram för Linköpings kommun. Programmet ska bidra till att öka produktionen av solel i kommunkoncernen, men även inspirera övriga boende och verksamheter i Linköping.
- Naturvårdsprogram för Linköpings kommun samt en handlingsplan för naturvården åren 2018 – 2022 är antaget. Programmet ska samla kunskapen om natur och naturvård inom kommunen och visa kommunens ambitioner för naturvårdsarbetet genom målområden, strategier och åtgärder vilka på olika sätt kan bidra till att bevara och utveckla naturvärden och vara en del i ett långsiktigt uthålligt samhällsbygge.

- Utbildningsprojektet Bästa Världen har startats i samarbete mellan Linköpings kommun, Tekniska verken och Kolmårdens djurpark. Syftet är att lära barn och ungdomar i årskurs 2, 5 och 8 att tänka mer hållbart - både miljömässigt och socialt - på individnivå men även med ett lokalt och globalt perspektiv.
- Ett antal projekt bedrivs med fokus på minskad energianvändning och tillsyn för att minska utsläppen av ozonförstörande ämnen.

Fler bostäder för en växande kommun

- Det har påbörjats 596 bostäder i Linköping fördelat på 98 småhus och 498 flerbostadshus. Antalet färdigställda bostäder t.o.m. augusti 2018 uppgår preliminärt till 780 lägenheter. Det är fler än vad det har varit under något annat år under det senaste decenniet.
- I augusti ligger drygt 6 000 bostäder i pågående detaljplaner och planreserven innefattar 2 410 bostäder. Det är 4 100 över Samhällsbyggnadsnämndens målvärde.
- Stadsbyggnadsprojektet Berga har påbörjats som ett pilotprojekt där samverkan sker i tidigt skede mellan projektets intressenter.
- Medelhandläggningstiden för bygglov är 4,4 veckor vilket är samma nivå som för 2017.

En sammanhållen kommun med framtidstro och delaktighet

- Flera nämnder genomför utvecklingsinsatser för att bidra till minskade skillnader i levnadsvillkor. Omsorgsnämnden har förstärkt och utvecklat det uppsökande och förebyggande arbetet genom förändrat fältuppdrag, förstärkt brottsförebyggande arbete, fler föräldrastödande insatser samt inrättande av ytterligare en familjecentral i Tannefors. Ett tvärkompetent team har utvecklats (skola/socialtjänst) där särskilt samordnat stöd riktas till familjer med komplex problematik. Målsättningen är att barnen ska erhålla godkända betyg. Kultur- och fritidsnämnden har anordnat aktiviteter och sommarlovsaktiviteter i de tre prioriterade stadsdelarna. UngPuls verksamhet finns också i dessa tre stadsdelar.
- I augusti 2017 togs första spadtaget för Agora - en kreativ mötesplats i Skäggetorp. Kultur- och fritidsnämnden har fortsatt arbetet med utvecklingen av Agora där verksamheten beräknas vara i drift under första kvartalet 2019.
- Från och med augusti 2017 bedriver kommunen socialt områdesarbete i Berga och Lambohov. Det innebär bl.a. att delar av socialtjänstens resurser har flyttats ut till Berga och Lambohov. Syftet är att skapa större närhet till boende och brukare, skapa bättre förutsättningar för samarbete med andra aktörer i området och utveckla det förebyggande och stödjande arbetet. Ett särskilt fokus finns på att utveckla, förfina och fördjupa samverkan mellan socialtjänst, förskola, skola, familjecentral och vårdcentral. Arbetet följs upp i samverkan med FoU Centrum.
- Samverkansprojekt Familjelotsen – Metodutveckling i samverkan har avslutats. Målet med projektet var att i nära samarbete med familjerna utveckla metoder och förbättra samordningen av kommunens stöd för familjer med sammansatta behov, där en eller flera av familjemedlemmarna har en neuropsykiatrisk diagnos. En arbetsmodell har tagits fram för att tillvarata erfarenheterna som framkommit i utvärderingen.
- Barn- och ungdomsnämnden och socialnämnden har tillsammans implementerat ett Skolfam-team. Målgruppen är barn från förskoleklass till årskurs sju, vars placering förväntas bli långvarig. Skolfam bygger på principen om samverkan mellan skola och socialtjänst för att säkra placerade barns skolgång. Ytterligare ett team planeras för att arbeta med familjehemsplacerade barn.
- Samhällsbyggnadsnämnden fortsätter arbetet med utvecklingen av stadsdelarna Skäggetorp, Ryd och Berga för att stadsdelarna ska få en tydligare koppling till övriga staden samtidigt som ny bebyggelse ska tillföras för att få en större blandning av bostäder och upplåtelseformer.
- Kommunen arbetar för att utforma uppgifter och ansvar för de sju utskott för medborgardialog som ska börja verka från och med 2019 med gemensamma arbetssätt.

En kreativ kommun

- Linköpings kommuns nya idrottspolitiska program ”Aktiv genom hela livet” antogs i juni, programmet fokuserar på jämställdhet, inkludering och att människor ska kunna vara aktiva hela livet. Programmet ska ge stöd och vägledning för kommunens olika nämnder i deras arbete med idrottsverksamhet.
- Friluftsmuseet Gamla Linköping har utvecklat besöksverksamheten genom utvecklad programverksamhet, utveckling av Vallaskogen och en nysatsning på militärhistorien. Statistiken visar att stadskvarteren i friluftsmuseet Gamla Linköping uppgår till 454 645 besök, vilket är 19 193 mer än helårssiffran 2017.
- Passagen Linköpings Konsthall har utökad till tre utställningsytor där konsthallen fortsätter bidra till utmanande och inspirerande möten. Under 2018 har 12 konstutställningar genomförts.

En kommun med bra arbetsvillkor

- Utvecklingen visar en fortsatt hög personalomsättning och det är svårt att rekrytera personal till de mest personalintensiva verksamheterna inom vård, skola och omsorg.
- Trots fortsatt svår rekryteringssituation är det hög behörighetsnivå för lärare i grundskolan och lärare i gymnasie- och vuxenutbildning.
- Linköpings kommuns plankontor kommer att testa ett nytt grepp för att utöka sitt rekryteringsområde. Genom att öppna en filial i centrala Stockholm hoppas kommunen attrahera personer som vill arbeta med att utveckla Linköping, men fortfarande kunna bo kvar i Stockholm.
- Projektet Alternativa kompetenser har genomförts inom barn och unga (socialförvaltningen) med syfte att se över möjligheten att rekrytera medarbetare som inte är socionomer. Projektet har visat att den främsta alternativa kompetensen är beteendevetare. Inom skolan har ett pilotprojekt genomförts där nya yrkesroller prövats för att frigöra tid för lärare. Projektet har utvärderats men ytterligare en utvärdering ska göras, därefter avses befattningarna tydliggöras för att implementeras i andra delar av organisationen.

En ekonomiskt hållbar kommun

- Målavstämning görs under rubriken ”Uppföljning av mål för god ekonomisk hushållning”.

En kommun som är en stark röst regionalt, nationellt och internationellt

- Linköping blev utsedd till Årets stadskärna 2018. Utmärkelsen delas ut till den svenska stad eller ort som visar på störst framsteg, utveckling och förnyelse av centrum. Linköping fick priset för sitt långsiktiga arbete och för att Linköping lyckats behålla och förnya centrum genom att ta ut svängarna. Stadens aktörer har funnit varandra och hjälper varandra med värme, omtanke och generositet.
- Tidskriften Fokus presenterade i maj sin årliga ranking ”Här är det bäst att bo”. Linköping kom på andra plats bland stadskommuner och på sjunde plats i den totala rankingen. Linköping kom även på femte plats i underkategorin ”Bäst att vara ung”.
- Naturskyddsföreningen rankade i maj Sveriges bästa naturvårdskommuner. Linköpings kom på en andraplats bland större städer.
- Cykelfrämjandet har utsett årets cykelfrämjarkommun 2018. Linköping deltog för sjätte gången i Kommunvelometern och fick i år sitt bästa resultat hittills (53,5 poäng) vilket ledde till en andra plats tillsammans med Lund som toppade förra årets granskning. Utmaningen framåt blir att fortsätta prioritera cykling genom att jobba långsiktigt och strukturerat.
- I början av året öppnade Litauen ett honorärkonsulat i Linköping då Litauens ambassadör Algimantas Rimkunas deltog. I maj gjorde ambassadören ett återbesök för att utveckla samverkan ytterligare.
- Kommunstyrelsen har fattat beslut om start av Stadsbyggnadsprojekt Ostlänken med ett antal tillhörande delprojekt. Aktualitetsprövning av fördjupad översiktsplan för Kallerstad samt planering för utarbetande av nya fördjupade översiktsplaner för Kallerstad samt planering för utarbetande av nya fördjupade översiktsplaner för Stångebro, Steninge och Malmslätt har genomförts.

Styrande dokument

Upphandlings- och inköbspolicy för Linköpings kommun

För att de prioriterade områdena i upphandlingspolicyen ska bli verklighet i upphandlingar har flera insatser genomförts under 2018. För att tillvarata och vårda konkurrensen har dialogmöten genomförts med företag. Kommunen har haft dialog inför annonsering av upphandlingar i form av RFI (request for information) och externa remisser, men även genom att träffa företag från en specifik bransch för att prata om upphandlingsstrategier. Därutöver har större informationstillfällen hållits om hur du kan bli leverantör till Linköpings kommun.

För att säkerställa att kommunen genom upphandlingar jobbar för en miljö- och klimatmässigt samt socialt hållbar utveckling har en arbetsmetod tagits fram som kommunen kommer arbeta med framåt. Kommunen har under 2018 inventerat kommunens upphandlingsplan för att identifiera vilka upphandlingar det kan vara lämpligt att ställa krav på sysselsättningskrav, krav har hittills i år ställts inom entreprenader och vårdboenden. Arbetsrättsliga villkor ställs i upphandlingar i upphandling av vårdboenden. Inom lokalvårdsupphandlingar kommer krav på arbetsrättsliga villkor att ställas i kommande upphandlingar. På entreprenadsidan pågår en analys för att se hur kraven ska ställas.

Under 2018 har en inventering gjorts för att identifiera upphandlingsområden där innovation kan vara lämplig. Här handlar arbetet om förändrade tankesätt vid upphandlingar och om att våga ställa funktionskrav i upphandlingar. Hittills har kommunen bara påbörjat en upphandling med tydlig innovativ inriktning under 2018.

Ett prioriterat arbete har varit att säkerställa att kommunen har en effektiv inköpsorganisation där rätt person gör inköp och att inköpen sker av rätt produkt. För att åstadkomma detta har det varit prioriterat att se över inköpsorganisationen och få fler e-handelsordrar. Här kommer kommunen att fortsätta arbeta för att öka e-handelstroheten (det vill säga hur många av beställningarna från kommunens e-handelsleverantörer som skett med kommunens e-handelsverktyg) som i augusti endast uppgick till 46 % i kommunen. En ökad e-handelstrohet skulle ge en ekonomisk besparing i både administration och i varukostnad. För att säkerställa att kommunen får den kvalitet som efterfrågats i upphandlingarna har krav ställts på kommunens upphandlingsfunktioner att i samband med upphandlingar ta fram en uppföljningsplan. Detta för att säkerställa att uppföljning sker under avtalsperioden i de upphandlingar som kommunen gör och därmed säkerställa att kommunens krav efterföljs.

Digital agenda för Linköping 2017-2019

Digital agenda för Linköping 2017-2019 (KS 2017-03-14 § 126) utgår från den nationella ambitionen Digitalt först. Agendan ger vägledning och ska vara ett stöd till kommunens nämnder och verksamheter i arbetet med att prioritera, planera och genomföra digitala utvecklingsinsatser. Agendan anger fyra prioriterade områden för kommunen; skola, omsorg, administration och innovation.

Ett antal digitaliseringsprojekt pågår inom samtliga fyra områden. Ett nytt strategidokument ”Strategi för digitalisering” som utgår från den nationella strategin för digitalisering av skolväsendet 2018-2022 (U2017/04119/S) har tagits fram inom skolan som ska implementeras under hösten. Det är av vikt att strategin möter den Digitala agendan och att resultaten följs upp i delårsrapporter och årsredovisning. Ett nationellt införande av programmering med en tillhörande stor kompetensutvecklingsinsats och införande av digitala prov är exempel på aktiviteter som just nu där förväntade effekt av insatserna bör tydliggöras och följas upp.

Inom omsorg ges en tydlig och klar bild hur prioriterad digitalisering är för att tackla framtida utmaningar. Informationsförsörjning i form av tillgängliga vårdinformationssystem, successivt införande av mobila arbetssätt och en nu igångsatt verksamhet inom tids och insatsregistrering ger möjligheter att skapa en bättre vård och omsorg för brukarna. Det ger förutsättningar för de anställda att genomföra ett bra och effektivt arbete. Inom område omsorg har även satsningar för att etablera fiberanslutningar, första läget, in i äldrenämndens boenden gjorts. Tillgång till fiber ger möjligheter för nästa vårdutvecklingssteg vilka det finns stora förhoppningar på. Detta steg kommer inkludera sensorteknologi vilken kommer göra det möjligt att ge en bättre och säkrare vård mer resurseffektivt. En förutsättning för att kunna hantera den data som kommer genereras i stor skala kunskap om hur datorstödd intelligens (AI) kan hjälpa verksamheten.

Effektiv administration slår igenom alla nämnder och påverkas starkt av samarbetsplattformar, administrativa stödsystem och dokumenthantering. I område administration uppfattas miljön som robust trots att inga nya generationer av stöd har implementerats de senaste åren. Det påverkar den generella upplevelsen av verktygen. Pågående projekt innefattar införande av e-lärande, digitalisering av stadsarkivet och implementation av analysverktyg för Linköpings datakällor. Inom socialtjänsten drivs ett projekt för automatisering av biståndshandläggning, projektet är försenat men under uppstart.

Inom område innovation finns testbäddar för innovationsprojekt och innovationshubbar för ”internet of things” initierade på flera håll i kommunen. Öppen data finns direkt tillgängligt på en nivå som är ledande i Sverige.

Alla digitaliseringsinsatser kräver mycket energi att implementera varför effekten av genomförda projekt inom kommunen behöver tydliggöras och lyftas. Här ingår att nyansera projekt innan de initieras och att integrera avslutade digitaliseringsprojekt i ordinarie verksamhetsuppföljning. Varje nämnd ansvarar för att följa upp hur de arbetar med digitalisering för att nå fullmäktiges övergripande mål.

Kommunstyrelsen ansvarar för att samordna och följa upp nämndernas arbete med genomförandet av den digitala agendan. Uppföljningen visar att arbete behöver inriktas på att skapa en helhetsbild över den digitala arkitekturen och den användarupplevelse medborgarna ska få av Linköping. Det behövs också metoder för hur frågeställningar kring automatisering av digitala arbetsuppgifter, datorstödd intelligens och nya organisationsformer som digitaliseringen ger möjlighet till ska hanteras.

Informationssäkerhetspolicy

Digital agenda för Linköping 2017-2019 och kravet från verksamheter samt medborgare om 24-timmars myndigheten ställer höga krav på informationssäkerhet (tjänster som är digitaliserade för behov). Arbetet med informationssäkerhetshandboken är nödvändigt för att en kommun av Linköpings storlek ska kunna möta PM3, NIS-direktivet¹, ledningssystemet LIS/ISO 27000, Dataskyddsförordningen (GDPR) samt digital lagring i arkiv (LTA). Informationssäkerhetsboken är ett omfattande arbete som fördröjts under året och har inte färdigställas innan den sista augusti. En första version för remiss beräknas vara färdig under tidig höst 2018.

Implementering av Informationssäkerhetsboken kommer att vara av omfattande art för att säkerställa efterlevnad. Systemhjälp kommer att behövas för att stödja efterföljandet av direktiven i boken. Konsekvenserna av oplanerade driftavbrott i informationssystem blir större och mer oöverskådliga och riskerar att påverka samhällsviktiga funktioner allt mer. Detta ställer krav på att en kommun/kommunkoncern innehar robusthet i system samt bland annat cyberförsäkringar.

¹ NIS-direktivet trädde i kraft i hela EU 2018 och ställer nya krav på säkerhet i nätverk och informationssystem. De nya reglerna omfattar leverantörer av samhällsviktiga tjänster och vissa digitala tjänster.

Strategiska utvecklingsuppdrag

Personal-och kompetensförsörjning

Nämnder och förvaltningar har arbetat med att utveckla arbetets organisering och processer både ur ett hälsoperspektiv och ett kompetensförsörjningsperspektiv för att bidra till att lösa den framtida bemanningen. Olika projekt har genomförts i grundskolan och gymnasieskolan som syftar till att pröva andra yrkesroller som kompletterar lärare för att kunna frigöra tid för lärare som kan användas till pedagogiskt arbete. Parallellt har en kartläggning av behörighetsgrad pågått för att säkerställa en effektiv bemanning av fritidshemmen. Fortsatta satsningar på kompetensutveckling pågår såsom fort- och vidareutbildning för lärare, både via lärarlyftet och via egna satsningar. Under hösten kommer ett projekt att startas för att pröva om digitalisering kan frigöra tid för lärare. Nytt arbetstidsavtal har tecknats för vuxenutbildningen i syftet att säkerställa en kontinuerlig utbildningsverksamhet under hela året samtidigt som de villkor som erbjuds lärare ger tid för planering, reflektion och utveckling. Arbete pågår med att teckna ramavtal för de arbetstidsavtal som har prövats i verksamheten i syftet att kunna införa dessa på fler skolor.

Satsningar under året mot vård och omsorgspersonal har varit lyckade, bland annat validering/komplettering av de som saknar undersköterskekompetens, vidareutbildning av undersköterska och kompetenslyftet. En satsning genomförs inom ramen för ESF projektet ”arbetshoppet” som syftar till att öka antalet anställda i vården. Validering och utveckling av karriärvägar till stödassistenter och stödpedagoger pågår också som planerat.

I arbetet med hållbart arbetsliv har riktade satsningar mot verksamheter som ligger över sjuktalet gjorts. Satsningar görs med extra fokus på de yngre åldersgrupperna där sjukfrånvaron ökar. Inom förskolan har till exempel bemannings- och arbetstidsmodeller utvecklats som möjliggör mer reflektion, kollegialt lärande, förstärkt ledarskap och förbättrad arbetsmiljö.

Arbetet pågår med införandet av Rätt till önskad högre sysselsättningsgrad fortskrider med gott resultat. Pilotprojekt har genomförts för att se hur olika insatser påverkar medarbetares val inför eventuellt fortsatt arbetsliv. Utifrån piloterna kommer ny riktlinje tas fram för att skapa förutsättningar för ett förlängt arbetsliv, riktlinjen kommer att ersätta riktlinjen för pension.

Under året har en anpassning av lönebildningsarbetet skett till förändringarna av anställningsmyndigheter och styrning av arbetsgivarfrågorna från och med 2019 samt att Personalutskottet upphör i december 2018.

Lokaler

Under 2018 har de lokalintensiva nämnderna arbetat igenom nämndens lokalförsörjningsplan för att hitta effektiviseringsmöjligheter och synergieffekter i lokalnyttjandet. Syftet har varit att få ned den totala kostnadsnivån för lokaler. Nämnderna har även fått i uppdrag att ta fram förslag till hur framtidens lokaler ska utformas för att stödja verksamheten på bästa sätt samtidigt som hög effektivitet i lokalnyttjandet uppnås.

Förvaltningarna och Lejonfastigheter har tillsammans gjort en gemensam planering för att nå optimala och kostnadseffektiva lösningar och samnyttjande av lokaler. Exempel på detta är nya Vasahallarna och nya Kungsbergsskolan, där lokalerna enligt planeringen ska nyttjas effektivt över dygnets timmar och veckans dagar. Detta arbetssätt tillämpas nu vid samtliga nya förvaltningsövergripande projekt.

Samtliga nämnder ska arbeta med strategisk lokalplanering och omvärldsbevakning avseende sina respektive typer av verksamhetslokaler. Samtliga nämnder ska även jobba med Benchmarking- projekt och jämförelser med andra kommuner för resultatuppföljning. Samtliga nämnder har haft svårt att göra jämförelser med andra kommuner avseende lokalkostnader och lokalkostnadsutveckling. Arbetet med jämförelser behöver förbättras.

Digitalisering

Linköpings kommun etablerar förvaltningsmodellen PM3 för att underlätta för digitaliseringsarbetet. Modellen möjliggör styrning av både förvaltning och utveckling med hjälp av kammungemensam styrning och prioritering. Genom en förvaltning enligt PM³ skapas förutsättningar för att omhänderta såväl den digitala agendan som säkerställa ett strukturerat arbete kring t.ex. informationssäkerhet och Dataskyddsförordningen (GDPR). Det är ett högt tempo i arbetet där huvudfokus har varit på att definiera och etablera objekt samt tillsätta roller i modellen. Portföljsstyrgruppen är etablerad under första halvåret 2018 med uppdrag att bland annat definiera den kammungemensamma infrastrukturen.

Studentmedarbetare startade som ett pilotprojekt i kommun 2014. Projektet har sedan dess vuxit och under 2018 har 22 studenter från Linköpings Universitet anställts på 20 % för att under 2018/2019 driva projekt i kommunens digitaliseringsarbete. Studenterna är placerade på kommunens förvaltningar för att dels driva isolerade projekt och dels ge input till utveckling från unga kommuninvånare.

Sammanhållen kommun

Flera nämnder genomför olika typer av utvecklingsinsatser för att ge bättre stöd och bidra till minskade skillnader inom bland annat sysselsättning, hälsa och skolresultat mellan medborgare i olika stadsdelar. Flera av insatserna innebär kommun- och myndighetsövergripande samverkan i genomförandet. Insatserna är i flera fall lokaliserade i prioriterade områden och innebär vanligen konkreta insatser/ aktiviteter riktade till medborgarna med särskilt fokus på barn och unga. Det sker insatser för att den fysiska miljön ska kunna bidra till en mer sammanhållen kommun med ökad integration. Det sker till exempel genom att koppla prioriterade stadsdelar mer till den övriga staden, liksom arbete för ett ökat utbud av bostäder med olika upplåtelseformer. Trots detta kvarstår skillnader i levnadsvillkor.

Sammantaget har flera nämnder behov av vidareutvecklade metoder och förstärkt samverkan mellan nämnder, likväl som med Region Östergötland och den idéburna sektorn. Behov av en kommungemensam strategi för att insatser ska få genomslag för barn och unga lyfts också. Det finns redan i dag en nämndövergripande samverkansfunktion inriktad på livsvillkoren för barn och unga och deras familjer, i form av den så kallade ”BUF-gruppen”, där tjänstepersoner ingår och där de nämnda behoven lämpligen hanteras. I styrgruppen till BUF-gruppen ingår främst berörda förvaltningschefer och ordförande är nämndordförande i Barn- och ungdomsnämnden.

Uppföljning av mål för god ekonomisk hushållning - nämndernas mål

Samtliga nämnder har i sina budgetar redovisat nämndens viktigaste mål för 2016-2017 med plan för 2018-2019. Målen visar hur nämnden kommer att bidra till att kommunfullmäktiges övergripande mål uppnås. Respektive nämnd har i budgeten redovisat vilka av fullmäktiges mål som de kommer att arbeta med under budgetperioden.

I nämndernas delårsrapporter, som är en separat rapport, redovisar varje nämnd en uppföljning av nämndens mål. Samtliga nämndmål följs upp i en bilaga som stannar i nämnden.

Uppföljning av mål för god ekonomisk hushållning – finansiellt mål

Finansiellt mål för god ekonomisk hushållning - En ekonomiskt hållbar kommun

Linköpings kommun ska präglas av ansvarstagande i såväl goda tider som i stunder av finansiell oro och ska ha god ordning på ekonomin. Det skapar handlingsutrymme på både kort och lång sikt. Kommunkoncernen ska ha en långsiktig tillväxt i balans. Framtida kommuninvånare ska tillförsäkras en bibehållen eller förbättrad nivå på verksamhet, service och anläggningar. Verksamheter inom kommunkoncernen och externa utförare ska vara ändamålsenliga och kostnadseffektiva.

Indikatorer

1. Kommunkoncernens soliditet ska inte vara lägre än 18 procent och inte minska fler än två år i rad.
Kommunkoncernens soliditet per den 31 augusti uppgår till 32,3% vilket är en ökning jämfört med 2017. Soliditetens utveckling är svårt att bedöma utifrån små förändringar per den 31 augusti, bedömningen per den 31 december är säkrare.
2. Kommunens soliditet ska inte vara lägre än 50 procent och inte minska fler än två år i rad.
Kommunens soliditet per den 31 augusti uppgår till 64,7 % vilket är en ökning jämfört med den 31 augusti 2017 då den uppgick till 60,6 %. Soliditeten per den 31 augusti 2017 var lägre än den 31 augusti 2016. Soliditetens utveckling är svårt att bedöma utifrån små förändringar per den 31 augusti, bedömningen per den 31 december är säkrare
3. Bolagen inom Stadshuskoncernen ska generera resultat som möjliggör koncernbidrag eller utdelning till moderbolaget för att täcka moderbolagets kostnader och utdelning.
Utifrån bolagens prognoser i deras delårsrapporter bedöms att indikatorn kommer att uppfyllas för 2018.
4. Bolagen inom Stadshuskoncernen ska klara att finansiera investeringar utan aktieägartillskott.
Utifrån bolagens prognoser i deras delårsrapporter bedöms bolagen klara investeringarna utan aktieägartillskott för 2018.
5. Kommunen ska endast lånefinansiera stora och långsiktiga investeringar.*
Kommunen har inga långfristiga lån.
6. Kommunens resultat inklusive reavinster/-förluster och med pensionerna redovisade enligt fullkostnadsmodellen ska under en tvåårsbudgetperiod vara så stort att investeringar som inte är stora och långsiktiga* kan egenfinansieras.
Det prognostiserade resultatet för 2018 uppgår till 31 mnkr vilket inte motsvarar de 191 mnkr som investeringarna i prognosen överstiger avskrivningarna med. Sammantaget för tvåårsperioden 2017-2018 kan resultaten finansiera de investeringar som inte finansieras med avskrivningar.
7. Kommunens likviditet ska under en tremånadsperiod i genomsnitt inte understiga beloppet som motsvarar en månads utbetalning av löner exklusive arbetsgivaravgifter vilket för 2017 uppgår till cirka 260 mnkr.
Likviditeten uppgick till 110 mnkr den 31 augusti. Den dagliga likviditeten varierar stort. Den genomsnittliga likviditeten juni-aug (mätt per sista kalenderdag i månaden) uppgick till 8 mnkr, exklusive checkkrediter och finansiella placeringar. Den lägre likviditeten under 2017 och 2018 beror främst på att kommunen får betala en avgift när placeringen på bankkontot överstiger 100 mnkr. Kommunens förmåga att fullfölja betalningsförpliktelser som löner hyror och övriga fakturor beror dels av hur mycket bankkontolikviditet som finns att tillgå vid respektive betalningstillfälle samt vilka övriga likviditetsfaciliteter som finns att tillgå. Kommunens betalningsberedskap är fortsatt god och det beror främst på kommunens checkkrediter om 500 mnkr.

Den samlade bedömningen är att kommunens finansiella mål för god ekonomisk hushållning är uppfyllt.

* Med stora och långsiktiga investeringar avses investeringar och investeringsbidrag som överstiger 30 mnkr och har en livslängd på minst 20 år.

Befolkning, arbetsmarknad och bostäder

Befolkning

Folkmängden fortsatte att öka i Linköping under det första halvåret 2018. Ökningstakten var visserligen 200 personer lägre än året före, men det var ändå en tydlig ökning av folkmängden under första halvåret.

Säsongsvariationen i studentstäder som Linköping medför en omfattande utflyttning från kommunen under försommaren, och generellt är folkökningen under det första halvåret därför inte representativ för helåret.

Folkmängd i Sveriges 15 största kommuner 2018-06-30

	Folkmängd 180630	Förändring		Födelse- överskott	Flyttningsnetto 2018		
		171231– 180630	170630– 180630		Eget län	Övr. Sverige	Utlandet
Stockholm	955 397	5 636	13 027	3 399	-3 205	1 035	4 290
Göteborg	567 337	3 298	7 465	1 697	-1 911	188	3 198
Malmö	336 226	2 593	5 025	1 160	-598	194	1 792
Uppsala	221 551	1 637	5 009	532	0	429	614
Linköping	158 841	321	2 503	275	63	-429	398
Örebro	151 366	1 075	3 289	304	300	5	422
Västerås	151 077	943	2 197	217	-3	292	397
Helsingborg	144 392	1 088	2 271	132	1	273	671
Norrköping	141 319	392	981	131	-93	-86	409
Jönköping	138 115	634	1 938	238	30	-25	371
Umeå	125 255	175	1 873	254	116	-448	233
Lund	121 510	236	2 456	264	-109	-375	460
Borås	111 753	727	1 272	145	78	-23	500
Huddinge	110 885	882	2 247	310	-162	-74	744
Eskilstuna	105 394	685	1 122	131	14	158	345

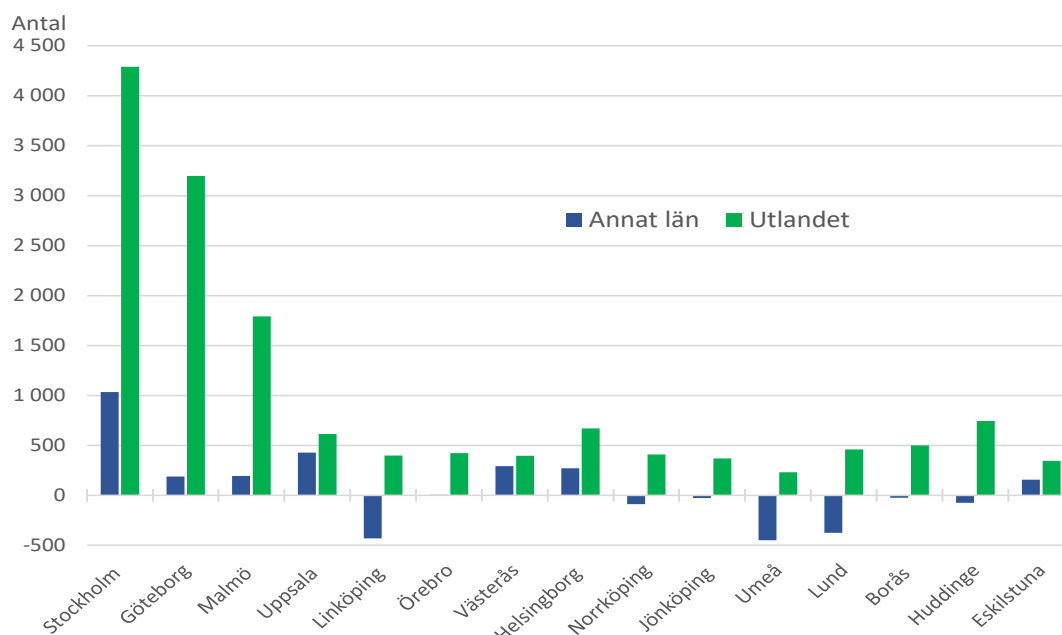
Under det första halvåret 2018 ökade folkmängden i 223 av landets 290 kommuner. 41 kommuner ökade sin folkmängd mer än Linköping under det första halvåret 2018. Ökningstakten är störst i de tre storstäderna Stockholm, Göteborg och Malmö. Det är också dessa kommuner som redovisar störst födelseöverskott.

Födelseöverskottet var positivt i 116 kommuner under det första halvåret 2018. När det gäller omflyttning inom det egna länet redovisar däremot såväl Stockholm, Göteborg och Malmö tydliga minussiffror också under 2018. I stället är det, bland de större kommunerna, Örebro och Umeå som det visas tydliga överskott för denna flyttning. Negativ flyttning gentemot kommuner i andra län visas i första hand för studentkommuner, som Umeå, Linköping och Lund. Vid sidan om de tre storstadskommunerna är det Huddinge, Helsingborg och Uppsala som har störst flyttningsöverskott i förhållande till andra länder.

Jämfört med halvårsskiftet 2017 har folkmängden ökat med 2 503 personer i Linköping fram till motsvarande tidpunkt 2018. Det är en tillväxttakt som är 272 personer lägre än mellan halvårsskiftena 2016 och 2017. Vid sidan av de tre största städerna i riket är det endast Uppsala och Örebro som har haft en högre tillväxttakt än Linköping under det senaste året, vilket innebär att kommunen under det senaste året har haft den sjätte högsta befolkningsökningen i landet.

Folkmängden ökade i 226 av landets kommuner mellan halvårsskiftena 2017 och 2018.

Flyttningsnetto mot andra län och andra länder under det första halvåret 2018

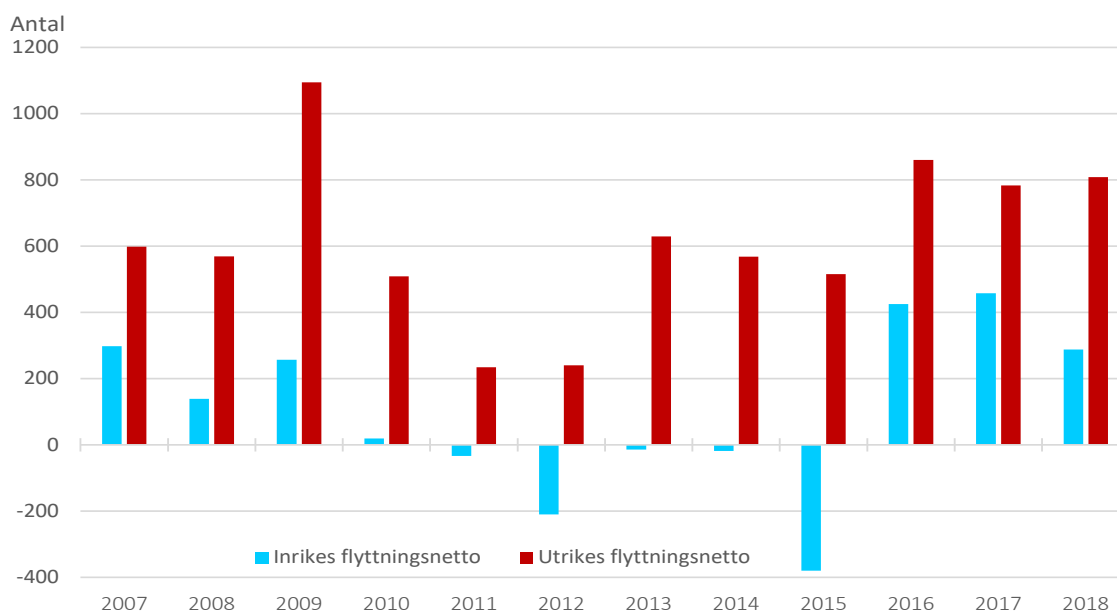

Betydelsen av flyttning från andra länder framgår tydligt i ovanstående diagram. Samtliga kommuner med minst 100 000 invånare har betydande flyttningsöverskott från andra länder. Avseende nettoflyttning till andra län sticker studentorter som Linköping, Umeå och Lund ut med stora negativa flyttningsnetton under första halvåret 2018.

Befolkningsutveckling under det första och andra tertialet 2018

Fram till slutet av augusti hade folkmängden ökat med 1 505 personer under året i kommunen. Det innebar att 160 025 personer bodde i kommunen vid det andra tertialets slut. Både ett stort flyttningsnetto och ett stort födelseöverskott bidrar till den stora ökningen av befolkningen. Under årets 35 första veckor föddes 1 255 barn i Linköpings kommun medan 846 personer avled. Det innebär med andra ord ett födelseöverskott på 409 personer. Det innebär också att födelseöverskottet var en person större 2018 än vad det var året före.

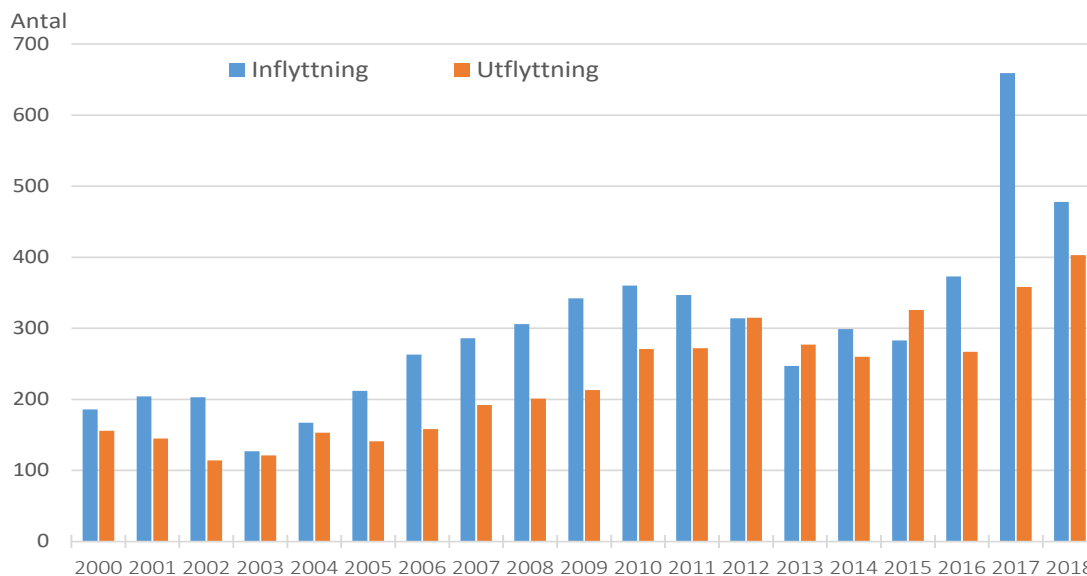
Inrikes och utrikes flyttningsnetto t.o.m. vecka 35 2007–2018

Under årets 35 första veckor hade Linköping ett positivt flyttningsnetto både gentemot andra kommuner i landet och andra länder. Flyttningsmönstret under 2018 påminner mycket om både 2016 och 2017 och för tredje året i rad redovisades ett positivt flyttningsnetto både inom och utom landet. Flyttningsnettot mot andra länder uppgick till 808 personer, vilket var 25 fler än under närmast föregående år. Flyttningsnettot i förhållande till andra kommuner i landet uppgick till 288 personer. Det var det tredje högsta flyttningsnetto gentemot andra länder och det fjärde högsta i relation till andra kommuner som redovisats för de två första tertialen sedan 2007. Att 160 000

invånare passerades redan i slutet av augusti beror till stor del på en oväntat hög invandring från andra länder under augusti månad.

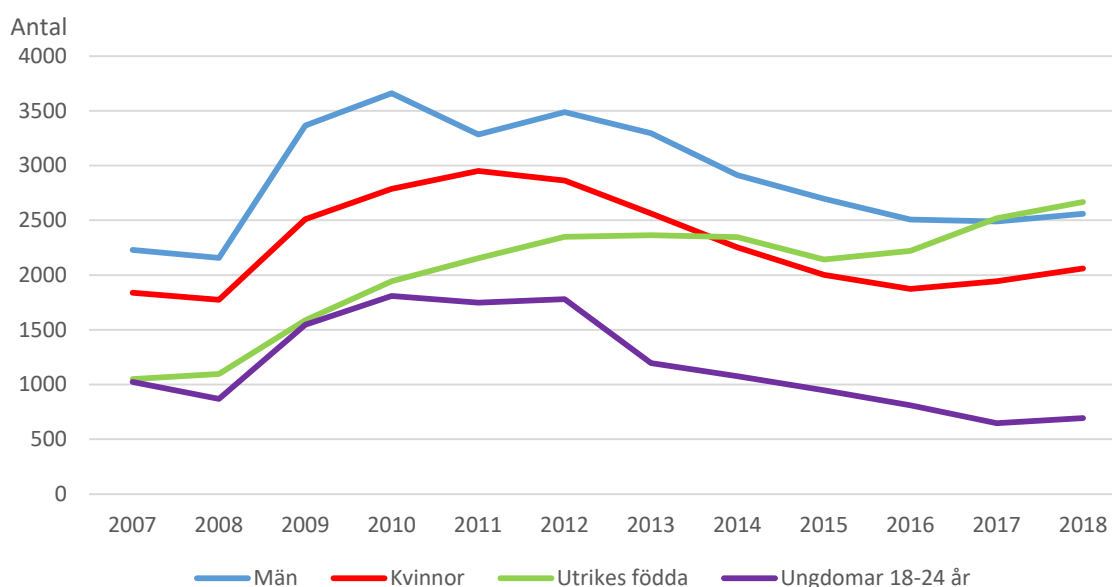
Inrikes omflyttning för utländska medborgare första halvåret 2000–2018

En bidragande orsak till de senaste årens stora inrikes flyttningsöverskott för Linköping har varit en omfattande inrikes omflyttning av utländska medborgare. Nivån under det första halvåret i år har dock varit väsentligt lägre än vad det var förra året. Detta utgör en stor del av förklaringen till att det inrikes flyttningsnetto är lägre 2018 än vad det var 2017. Den omfattande inrikes omflyttningen för denna grupp under de senaste åren, med en tydlig topp 2017, hör ihop med den omfattande flyktmottagningen i landet under 2015. Att det har varit en så stor inflyttning av utländska medborgare till kommunen har med något års förskjutning även medfört en ökad utflyttning för denna grupp.

Arbetslöshet

Antal arbetslösa och i program med aktivitetsstöd augusti 2007 – augusti 2018

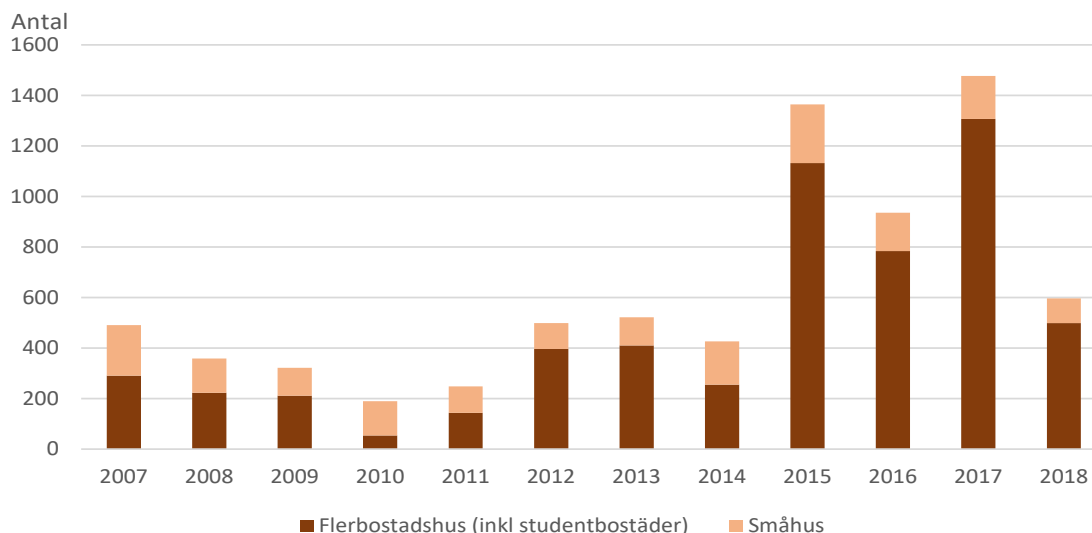

Den totala arbetslösheten har ökat något i Linköpings kommun under 2018. Mellan augusti 2017 och augusti 2018 ökade arbetslösheten inklusive personer i program med aktivitetsstöd med 187 personer. Det är dock fortfarande en lägre nivå för arbetslösheten än vad det var 2015. Efter fem års nedgång har nu arbetslösheten även vänt uppåt för ungdomar i åldern 18-24 år. Arbetslösheten för utrikes födda har fortsatt att öka under det senaste året. Mellan augusti 2017 och augusti 2018 ökade antalet arbetslösa som är födda utomlands med 148 personer. Ökningstakten för de utrikes födda under det senaste året har dock i stort sett halverats jämfört med

året närmast före. Det innebär 2018 att 58 procent av dem som är arbetslösa är födda i ett annat land än Sverige. För tio år sedan var motsvarande andel 28 procent. Även andelen utrikes födda som är arbetslösa har ökat under det senaste året, från 12,6 till 13,3 procent av den utrikes födda befolkningen i åldern 16-64 år. 2012 var dock en ännu högre andel av den utrikes födda befolkningen arbetslös, då motsvarande andel vid den tidpunkten uppgick till 14,1 procent av den utrikes födda befolkningen. För hela befolkningen i åldern 16-64 år har andelen arbetslösa, inklusive program med aktivitetsstöd, ökat något från 4,4 till 4,6 procent mellan augusti 2017 och augusti 2018.

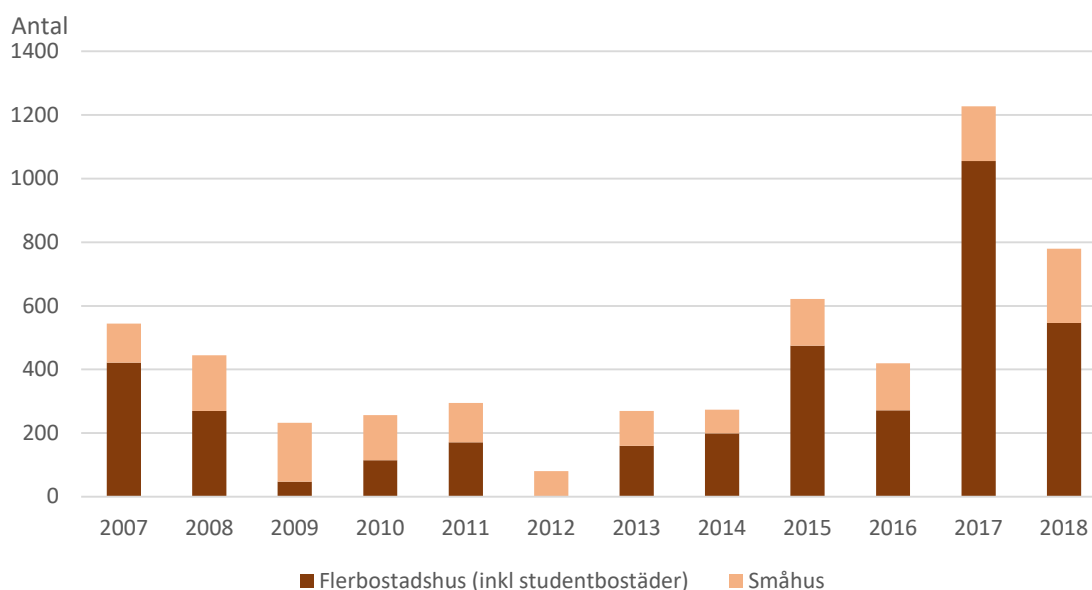
Bostäder

Antal påbörjade bostäder under perioden januari till augusti 2007 – augusti 2018

Jämfört med de närmast föregående åren har antalet påbörjade lägenheter minskat under 2018. Antalet påbörjade bostäder under årets åtta första månader 2018 var 881 färre än under motsvarande period 2017 och 339 färre än under 2016. Antalet påbörjade bostäder 2018 är trots det högre än vad det var något år under perioden 2007-2014. Under årets åtta första månader påbörjades 596 bostäder i Linköping fördelade på 98 småhus och 498 flerbostadshus.

Antal färdigställda bostäder under perioden januari till augusti 2007 – augusti 2018

Antalet färdigställda bostäder t.o.m. augusti 2018 uppgår preliminärt till 780 lägenheter. Det är 447 färre än närmast föregående år, men ändå fler än vad det har varit under något annat år under det senaste decenniet. 70 procent av de färdigställda bostäderna finns i flerbostadshus.

Uppföljning av nämndernas basuppdrag

Uppföljningen av nämndernas basuppdrag utgår från kommunfullmäktiges fastställda indikatorer. Den sammantagna bedömningen är många resultat går åt rätt håll. Per den 31 augusti bedöms målvärdet för 26 av 104 indikatorer uppnås. Fem visar på en positiv utveckling där målvärdet devis förväntas uppnås och 8 indikatorer visar på en negativ utveckling och att målvärdet inte förväntas uppnås. Under rubriken "*Indikatorer som följer nämndernas basuppdrag*" redovisas en sammanställning av indikatorerna med ett utfall per den 31 augusti, fler resultat kommer att redovisas i kommunens årsredovisning. Nedan redovisas väsentliga avvikelser.

Kommunstyrelsen

Den totala sjukfrånvaron ökar där utveckling varierar mellan olika åldersgrupper och mellan män och kvinnor. Den totala sjukfrånvaron är 6,5 %, en ökning med 0,9 procentenheter jämfört med 2017. Både män och kvinnors sjukfrånvaro ökar, män med 0,4 procentenhet och kvinnor med 1,0 procentenhet. Sjukfrånvaro ökar i åldersgruppen -29 år med 1,0 procentenhet, övriga åldersgrupper ökar med 0,9 procentenhet.

Aktiviteter pågår för att skapa metodstöd och strukturer för chefer att ta det operativa ansvaret för arbetsmiljöarbetet i sin helhet, d.v.s. hälsofrämjande, förbyggande och rehabilitering.

Äldrenämnden

Uppföljningen av hemtjänsten avser uppgifter tom juli månad. Trenden visar att hemtjänststimmarna minskar och är lägre än budgeterade värden samt lägre än tidigare två år. Antalet individer har minskat med från i genomsnitt 2 183 till 2 122 (2016-2018) personer med tid per månad.

Omsorgsnämnden

Hemtjänststimmarna är fortsatt högre än budgeterade värden till och med juli månad. Antalet individer har ökat med från i genomsnitt 267 till 273 (2016-2018) personer med tid per månad.

Avseende sysselsättning kopplad till ordinarie arbetsmarknad (LSS/SoL) innebär förändrade rutiner för registrering och statistikuttag viss osäkerhet i jämförbarheten i uppgifterna varför målvärdena för 2018 inte bedöms aktuella.

Samhällsbyggnadsnämnden

Bostadsbyggandet är fortsatt högt och detaljplaner för nya bostadsprojekt med en snar genomförandetidplan har prioriterats före projekt som utgör påfyllnad av kommunens planreserv samt reserv av planlagd mark för industri och andra verksamheter. Efterfrågan på mark för bostadsbyggnation har dessutom lett till fatt lera markanvisningstävlingar har genomförts, vilket ytterligare minskat kommunens planreserv.

Socialnämnden

Placeringarna inom framförallt HVB ökar för ungdomar 0-20 år placerade i institution eller familjehem. För att bryta den trenden behövs bra öppenvårdsalternativ. Vårdkedjan bör stärkas och tidiga insatser erbjudas i samverkan med andra aktörer. Det är viktigt att följa upp placeringar och planera tiden efter placering med öppenvårdsinsatser där så behövs.

Kostnaden för utbetalt ekonomiskt bistånd per hushåll är en årssiffra. I socialnämndens interna uppföljning följs kostnaden för utbetalningar per hushåll och månad som visar på en ökning. Det långvariga biståndet följs regelbundet. Efter en tid med minskning finns nu en tendens till ökning. Bedömningen är att detta till viss del kan kopplas till flyktingsituationen och tiden för etablering.

Bygg- och miljönämnden

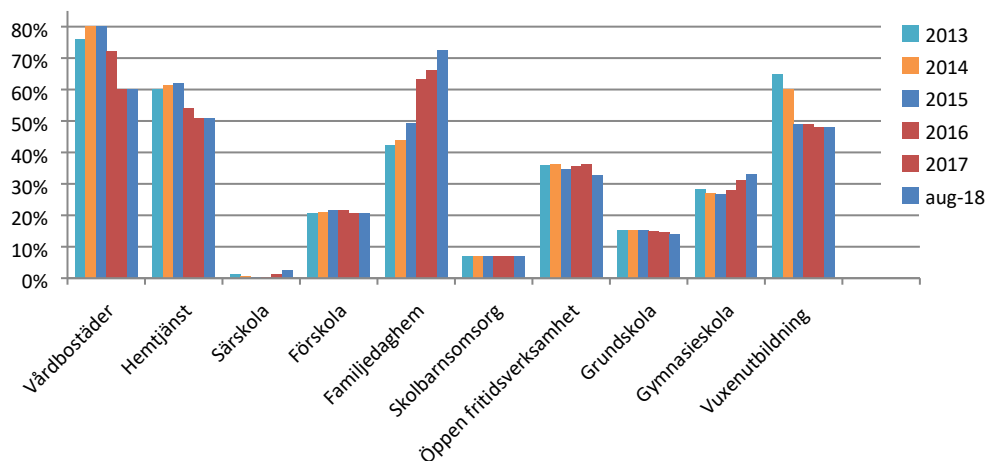
Målvärdet för handläggningstider bygglov är optimistiskt satt. Volymerna och arbetsbelastningen ökade mycket under år 2017 och har fortsatt under år 2018. Målvärdet är den bästa handläggningstiden som har förekommit och det skedde år 2016. Sedan dess har uppgången i byggsektorn gått upp, det bedöms därför inte rimligt att ligga på samma nivå år 2018. Även om prognosen visar på en negativ utveckling anses dock handläggningstider under 5 veckor ligga på en bra servicenivå vid en nationell jämförelse med andra kommuner.

Utvecklingen av andel bygglovsbeslut under 10 veckor bedöms inte som allvarlig eftersom lagkravet enligt PBL tillåter en förlängd handläggningstid på ytterligare 10 veckor om så erfordras. Detta om det visar sig att förutsättningarna ändras så att en fortsatt utredning är nödvändig innan beslut om bygglov kan fattas. Nuvarande situation visar att andelen ärenden med handläggningstider mellan 10 och 20 veckor har ökat till 9 %.

Uppföljning av verksamhet som utförs av kommunala och privata utförare

Kommunen har enligt lag skyldighet att tillhandahålla viss verksamhet och service till kommunmedborgarna. Men det innebär inte att kommunen själv är skyldig att utföra verksamheten. Verksamhet kan utföras av kommunen, av kommunala bolag eller av olika privata utförare. I Linköpings kommun utförs viss verksamheten av privata utförare. I diagrammet nedan redovisas hur stor andel av ett antal olika verksamheter som bedrivs av någon annan än en kommunal utförare.

Verksamhet som bedrivs av någon annan än kommunen

Utifrån fullmäktiges program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av kommunala och privata utförare utarbetar nämnderna en plan för när och på vilket sätt avtal och verksamhet ska följas upp (KF 2016-02-16 § 18). Uppföljningar av verksamhet genomförs för att säkra att avtalad kvalitetsnivå uppnås och att verksamheten bedrivs inom gällande regelverk. Fullmäktiges övergripande mål följs upp i delårsrapporter och årsredovisning och kommunens modell för avtalsuppföljning anges i rutinerna för inköp och upphandling.

Alla nya uppdrag inom omsorgsnämndens- och äldre- och vårdnämndens verksamhet följs upp av inom sex månader. Avsikten är att tillse att uppdragen utförs enligt anbud och avtal. Därutöver gör verksamheten uppföljningar enligt plan och på förekommen anledning. Uppföljningarna fortsätter att utvecklas för att förebygga brister och oegentligheter.

Vikten av uppföljning behöver tydliggöras inom kommunens alla verksamheter och lyftas in vid alla upphandlingar. Frågan om hur en uppföljning ska ske samt på vilket sätt, behöver lyftas in tidigare i upphandlingsprocessen. Vidare behöver allmänhetens möjlighet till insyn utvecklas.

Nämnder, som genom avtal överlämnat vården av en kommunal angelägenhet till en kommunal eller privat utförare, har avrapporterat hur uppföljningen av avtal och verksamhet genomförts i ordinarie delårsrapport.

Intern kontroll

Linköpings kommun arbetar strukturerat och med en tydlig ansvarsfördelning för att säkra att nämnderna och upprätthåller en tillfredsställande intern kontroll. Det betyder att nämnderna bedriver en ändamålsenlig och effektiv verksamhet, har en tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten samt följer tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m. För att säkra att nämnderna upprätthåller en tillfredsställande intern kontroll har kommunfullmäktige fastställt ett särskilt reglemente för intern kontroll. Kommunens tillämpningsanvisningar för intern kontroll tydliggör att nämnder ansvarar för årlig tillsyn inom sina verksamheter.

Kommunens modell för intern kontroll är byggd på väsentlighets- och riskanalyser. Som stöd i internkontrollarbetet finns kommungemensamma mallar och vägledning. Nämndernas internkontrollarbete sammanställs och bedöms årligen i respektive nämnds internkontrollrapport som redovisas till fullmäktige tillsammans med verksamhetsberättelsen.

Nämnderna har i sina delårsrapporter rapporterat arbetet med internkontroll. Arbetet fortlöper enligt plan där eventuella avvikelser och åtgärder framgår av nämndernas delårsrapporter.

Uppföljning av nämndernas lokaler/lokalförsörjningsplaner

Sammanfattning och övergripande analys

De lokalintensiva nämnderna har fått i uppdrag att gå igenom nämndens lokalförsörjningsplan för att hitta effektiviseringsmöjligheter och synergieffekter i lokalnyttjandet i syfte att få ned den totala kostnadsnivån för lokaler. Nämnderna har även fått i uppdrag att ta fram förslag till hur framtidens lokaler ska utformas för att stödja verksamheten på bästa sätt samtidigt som hög effektivitet i lokalnyttjandet uppnås.

Det kan konstateras att för att kunna göra detta på ett resurs- och kostnadseffektivt sätt behövs en mångårig planering över nämndgränserna. Detta arbetssätt tillämpas nu vid samtliga nya förvaltningsövergripande projekt. Förvaltningarna och Lejonfastigheter gör tillsammans en gemensam planering för att nå optimala och kostnadseffektiva lösningar och samnyttjande av lokaler. Exempel på detta är nya Vasahallarna samt nya Kungsbergskolan, där lokalerna enligt planeringen ska nyttjas effektivt över dygnets timmar och veckans dagar. Det finns dock en viss ovana med detta, framför allt verksamheterna är vana att "äga" sina lokaler. Här behövs nya förhållningssätt och effektiva mätmetoder.

Samtliga lokalintensiva nämnder arbetar med strategisk lokalplanering och omvärldsbevakning avseende sina respektive typer av verksamhetslokaler. För skolans del inbegriper det framtida pedagogik och inlärningsmetoder och hur de så effektivt som möjligt ska stödjas av lokalutformning och lokalnyttjande.

Samtliga nämnder har haft svårt att göra jämförelser med andra kommuner avseende lokalkostnader och lokalkostnadsutveckling. Det finns dåligt med tillgänglig statistik inom området. Arbetet pågår för att via SKL få till stånd insamling av data från Sveriges kommuner. Ett benchmarkingprojekt med jämförbara kommuner för nyproducerade skollokaler har dock genomförts och resultatet från denna redovisas nedan.

När det gäller administrativa lokaler för kommunens förvaltningar, är både Socialförvaltningen och Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen i stort behov av nya mer effektiva lokaler. Beslut om en övergripande långsiktig plan för kommunens samtliga administrativa förvaltningslokaler planeras att beslutas under hösten.

Förklaring till nyckeltalsredovisning

Yta = kvm BRA

Plats = elev, boende (maxkapacitet)

Lokalkostnad = Total hyreskostnad exkl. moms/år. I lokalkostnad ingår alla kostnader, d v s inkl. el, va, värme, fastighetsskatt, ev. ombyggnadstillägg osv exkl. moms.

Nyttjandegrad, idrottshallar = Bokade timmar/Möjligt bokade timmar/å

Nyttjandegrad, boenden, förskolor, skolor, administrativa lokaler = "andel av maxkapacitet"

Utbildningsnämnderna

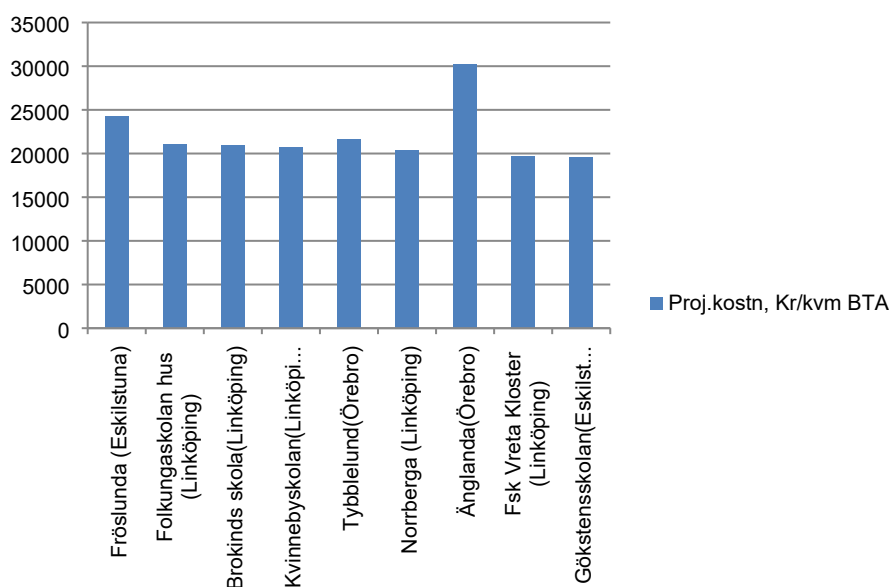
Mot bakgrund av det kommunövergripande uppdrag som kommunstyrelsen gett nämnderna i samband med budget 2018 med plan för 2019-2021 har prioriteringar i nämndens plan genomförts. Detta innefattar effektiviseringar vad gäller lokalytor för yrkesprogrammen i framtida utbildningslokaler, men även en ökad grad av samutnyttjande mellan bildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden och barn- och ungdomsnämnden. Arbetet med att hitta synergieffekter vad gäller lokalutnyttjande kommer fortsätta under budgetperioden där gemensam planering och behovsbedömning mellan bildningsnämnden, barn- och ungdomsnämnden och kultur- och fritidsnämnden är en viktig framgångsfaktor.

Typ av verksamhet	Yta per plats (kvm)	Lokalkostnad per plats (kr)
Högskoleförberedande program	11	12 099
Yrkesförberedande program	26	25 738
Introduktionsprogram	22	20 017

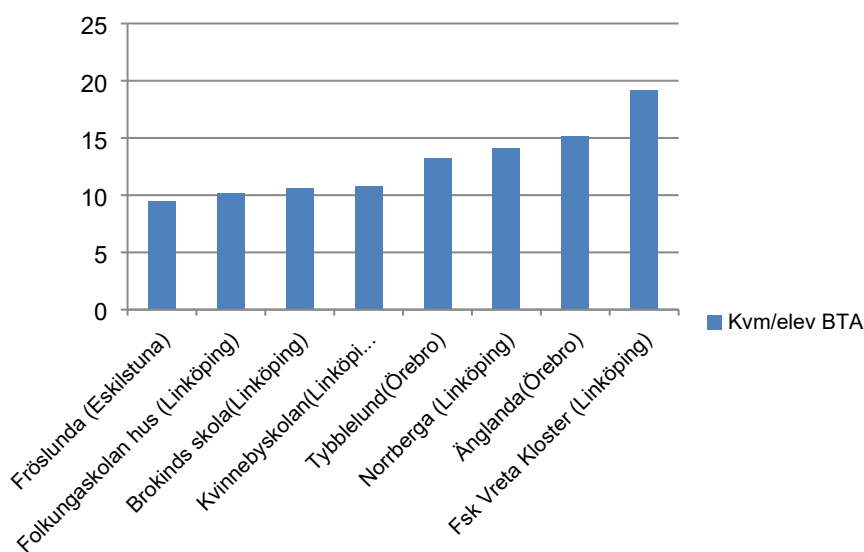
För Barn- och ungdomsnämndens del har ett antal objekt försenats i projektering och upphandling och därför inte färdigställt enligt plan. Detta har bidragit till en brist på platser i vissa av kommunens områden. Tillfällig lösning för att klara skolbehovet i Gottfridsberg, Södra Ekkällan/Berga, Norrberga/Sturefors behöver vidtas. Barn- och ungdomsnämnden har i sin lokal- och investeringsplan tagit upp att ytterligare tillfälliga lösningar i andra områden kan bli aktuella för att klara behovet av förskola och skola.

Jämförelse nyproducerade Skollokaler

Proj.kostn, Kr/kvm per brutto totalyta

Kvadratmeter/elev per brutto totalyta

(Källa: 9 kommuners nätverk)

Kultur- och fritidsnämnden

Nämnden har väldigt många stora beslutade projekt som är i projekterings- och byggfasen. De flesta löper på enligt planerat. Första spadtaget har tagits för de nya Vasahallarna som beräknas att vara inflyttningsklara under 2020. Detta är ett samarbete där barn- och ungdom, bildning-, kultur- och fritid samt samhällsbyggnadsnämnden jobbar i ett samverkansprojekt tillsammans med Lejonfastigheter. Detta för att på bästa sätt få till en samordnad funktion och samnyttjande av lokaler.

Fortfarande saknas en redogörelse för nyttjandegraden i ett flertal av nämndens anläggningar.

Omsorgsnämnden och äldreomsorgen

Omsorgsnämndens behov av bostäder med särskild service bedöms att ytterligare 130 behöver tillskapas fram till och med år 2028. För att lyckas att tillgodose behovet och få ned kön har förvaltningen gjort en del åtgärder. De har intensifierat diskussionerna med anställda på miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen för att diskutera förvaltningens behov och exploatering inom nya områden samt möten med Lejonfastigheter för utveckling och omställning av fastigheter. Förvaltningen har inventerat och analyserat de lokaler nämnden förhyr för att se om några lokaler kan ställas om och användas till den målgrupp där aktuellt behov är störst.

Äldreomsorgen har fattat beslut om ändrade riktlinjer för särskilt boende för såväl vårdboende som servicehus. Genom de nya riktlinjerna och omställningen av servicehusen kommer de befintliga resurserna av särskilt boende komma att användas mer effektivt. Omställningen och utvecklingen mot sammanhållna servicehus med en utförare bedöms kunna ge vård och omsorg till en del av de brukare som tidigare beviljades vårdbostad i form av ålderdomshem. Lokalkostnaderna i den reviderade planen bedöms inrymmas inom ramen för nämndens demografiersättning.

Nyckeltalsredovisning – befintliga lokaler

Typ av lokal Belopp tkr	Yta per plats	Lokalkostnad per plats	Nyttjande grad
Vårdbostäder	71 kvm	19000	95 %
Grupp/servisbostäder	79 kvm	26000	95 %

Lokalkostnaden per plats har ökat med 4000 kr för både vård- och gruppboende i jämförelse med de som angivits i lokalförsörjningsplanen 2018, ytan per plats i gruppboende har ökat från 71 kvm till 79 kvm.

Kommunstyrelsen

En övergripande översyn av kommunstyrelsens administrativa lokaler pågår, där ökad samlokalisering samt mer funktionsbaserade och flexibla lokaler eftersträvas.

Byggnationen av Räddningstjänstens nya lokaler i Ulrika är nu påbörjad och stationen beräknas stå färdig vid årsskiftet. För stationen i Ljungsbro har diskussioner inletts om en ny anläggning då den gamla som är placerad inne på Cloettas område inte uppfyller dagens krav.

Det övningsfält som finns i Djurgården planeras att avvecklas, diskussioner pågår tillsammans med Norrköpings kommun om en eventuell samlokalisering.

Ekonomisk analys av kommunens resultat per den 31 augusti samt prognos för helår 2018

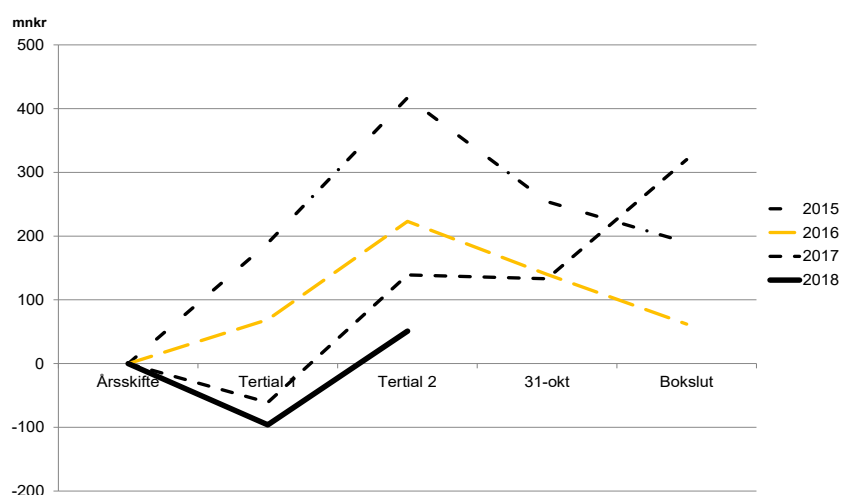
Resultat

Resultat för perioden januari–augusti 2018

Kommunens resultat för perioden januari-augusti 2018 uppgår till plus 51 mnkr.

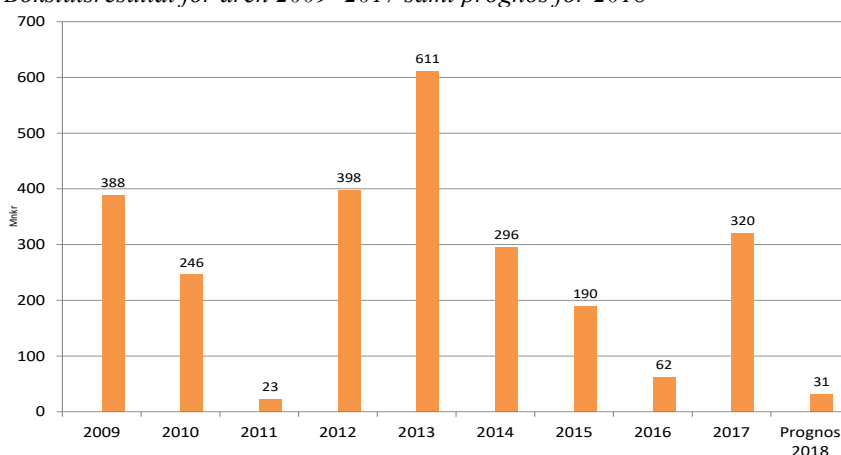
För samma period 2017 uppgick resultatet till plus 139 mnkr. Jämfört med jan-augusti förra året ökar verksamhetens nettokostnader med 5,2 % (267 mnkr). Skatt, statsbidrag ökar med 4,5 % (233 mnkr). Finansnettot är 54 mnkr lägre än motsvarande period förra året p g a ojämnt fördelade försäljningar.

Redovisat resultat för respektive period i delårsrapporterna för åren 2015-2018

Årets prognostiserade resultat

Bokslutsresultat för åren 2009- 2017 samt prognos för 2018

Kommunens omsättning beräknas till 10 miljarder kronor för år 2018. Resultatet prognostiseras till plus 31 mnkr vilket motsvarar 0,3 procent av verksamhetens bruttokostnader. Årets resultat är 30 mnkr bättre än budget. År 2004 var senaste gången som kommunen redovisade ett underskott i årsbokslutet.

I kommunens resultat redovisas samtliga pensionsåtaganden enligt den så kallade fullkostnadsmodellen.

Balanskravsresultat

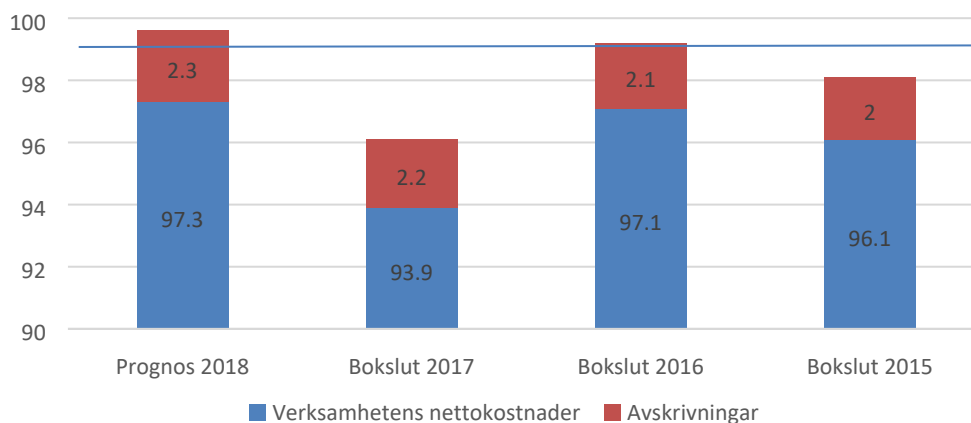
Enligt kommunallagen krävs att kommunernas ekonomi ska vara i balans, det vill säga att årets intäkter ska täcka kostnaderna. Om kostnaderna för ett visst räkenskapsår överstiger intäkterna, ska det negativa resultatet regleras och det redovisade egna kapitalet enligt balansräkningen återställas under de närmast följande tre åren. Vid avstämningen mot balanskravet räknas inte realiserade vinster och orealiserade förluster med i resultatet.

I prognosen för helår 2018 har kommunen ett positivt resultat efter balanskravsjusteringar på 30 mnkr och därmed inget balanskravsresultat som behöver återställas. Sedan lagen infördes år 2000 har Linköping inte behövt återställa något negativt balanskravsresultat.

Verksamhetens kostnader och intäkter

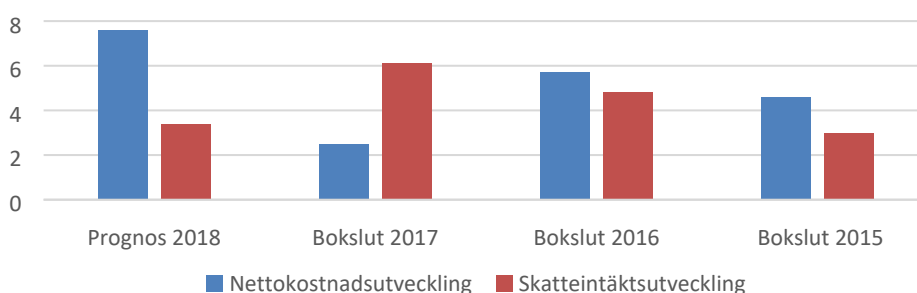
För att uppnå och vidmakthålla en god ekonomisk hushållning är det viktigt att det finns en balans mellan intäkter och kostnader. Ett mått på en sådan balans är driftkostnadsandelen. Verksamhetens andel av skatter, generella statsbidrag och finansnetto beräknas till 99,6 %, exklusive jämförelsestörande poster. I bokslutet för 2017 var driftkostnadsandelen 96,1 %. Andelen måste vara lägre än 100 % för att resultatet ska kunna bidra till att finansiera de investeringar som överstiger avskrivningarna med likvida medel.

Verksamhetskostnadernas samt avskrivningarnas andel av skatteintäkter och finansnetto (driftkostnadsandel) procent

För att inte tillfälliga kostnader eller intäkter ska påverka jämförelserna har jämförelsestörande poster rensats i diagrammen.

Skatte- och nettokostnadsutvecklingen, procent

¹Verksamhetens nettokostnad, exklusive jämförelsestörande poster

²Skatteintäkter inklusive utjämning, generella statsbidrag och fastighetsavgift

För att behålla en fortsatt god ekonomi bör inte verksamhetens kostnader öka snabbare än finansieringen i form av skatteintäkter under en tidsperiod. För åren 2015 och 2016 ökade verksamhetens nettokostnader mer än skatteintäkterna bland annat på grund av stora ianspråktagande av markeringar. Förbättringen 2017 beror bland annat på överskott för reserv för demografi, löner, resursmedel samt för ersättningen från Migrationsverket. När nettokostnaderna ökar snabbare än skatteintäkterna minskar det framtida handlingsutrymmet.

Kostnadsjämförelser med andra kommuner

För vissa kommunala verksamheter varierar kostnaden väsentligt utifrån strukturella olikheter. Sådana olikheter är exempelvis åldersstrukturen, invånarnas sociala bakgrund, elevernas programval i gymnasieskolan med mera.

Vid beräkning av kostnadsutjämnningen som ska utjämna för strukturella kostnadsskillnader mellan Sveriges kommuner beräknas kommunvisa referenskostnader för vissa verksamheter. Referenskostnaden är den beräknade teoretiska kostnaden som motiveras av kommunens struktur. Den kan också beskrivas som den kostnad som kommunen skulle ha haft om man bedrev verksamheten till en genomsnittlig avgifts-, ambitions- och effektivitetsnivå med hänsyn till de egna strukturella faktorerna enligt kostnadsutjämnningssystemet.

Vid kostnadsjämförelser mellan kommuner är det lämpligt att jämföra avvikelse mellan kommunens verkliga kostnad och den beräknade referenskostnaden för verksamheten. Referenskostnad beräknas för verksamheterna förskola, grundskola, gymnasieskola, äldreomsorg, individ- och familjeomsorg samt LSS. En negativ avvikelse innebär att kommunen har en kostnadsnivå som är lägre än vad strukturen motiverar. Linköping avviker mest när det gäller äldreomsorg där kostnadsnivån är 16,4 procent lägre än vad strukturen motiverar. För individ- och familjeomsorg har kommunen istället 9,4 procent högre kostnader än vad strukturen motiverar.

Avvikelse mot referenskostnad år 2017

Avvikelse mot referenskostnad (%)	Eskilstuna	Helsingborg	Jönköping	Linköping 2016	Linköping 2017	Lund	Norrköping	Umeå	Uppsala	Västerås	Örebro	BELOPP
												(mnkr)
												Linköping
Fritidshem	-33,9	-17,9	16,7	28,7	22,7	41,3	-5,0	38,2	-19,8	-9,0	-7,6	49,5
Förskola	3,2	1,3	11,3	0,2	2,3	4,9	-0,4	11,9	-6,8	-5,3	4,6	23,5
Grundskola	-9,4	-5,4	-7,2	6,8	5,5	7,8	-3,1	-2,0	-7,7	-11,1	-1,6	91,6
Gymnasieskola	-1,8	-5,3	1,0	-1,7	0,4	-14,2	-4,7	7,5	-6,4	-0,2	-2,8	2,1
Individ- och familjeomsorg	16,2	-1,5	12,6	10,0	9,4	-14,2	6,9	9,7	-0,5	12,4	9,0	66,7
LSS	-3,4	-2,1	3,3	-7,9	-6,6	1,9	-0,5	-1,3	-0,7	-3,7	-1,6	-49,6
Äldreomsorg	0,4	-21,4	7,1	-17,8	-16,4	14,1	2,6	13,5	4,4	-8,0	10,6	-241,0
Totalt (exkl. LSS)	-1,2	-8,5	3,9	-0,5	-0,1	5,7	0,0	8,4	-4,0	-5,1	3,6	

Prognoser

Prognostiserade budgetavvikelser

En förutsättning för en fungerande ekonomistyrning och ekonomi i balans är en god budgetföljsamhet.

Helårsprognosen för kommunens budgetavvikelse är nästan densamma som i delårsrapporten per den 30 april. Däremot är det stora förändringar för de olika delposterna. I tabellen nedan redovisas de prognostiserade budgetavvikelserna för 2018.

Helårsprognos budgetavvikelse 2018 Belopp mnkr	Prognos augusti	Prognos april
Nämndernas budgetavvikelse exkl exploatering	41	-25
Exploateringsverksamheten	16	13
Resurs- och reservmedel, intern ränta	141	32
Intäkter enligt uppdrag	-100	0
Pensionsenheten exkl finans	-72	0
Skatteintäkter, generella statsbidrag	0	7
Finansnetto	5	1
Budgetavvikelse	30	28
Årets resultat	31	29
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	30	28

Nämndernas budgetavvikelse avser till största delen utförarnämnden som prognostiserar minus 38 mnkr i resultat för helår 2018 samt socialnämnden som prognostiserar minus 12 mnkr. Bildningsnämndens prognostiserar ett överskott på 34 mnkr, barn- och ungdomsnämnden 21 mnkr och kommunstyrelsen 14 mnkr som till stor del beror på en anpassning till gällande redovisningsprinciper för statsbidrag bland annat från Migrationsverket. Dessa statsbidrag ingick inte i aprilprognosen.

Sammantaget beräknas överskottet för resurs- och reservmedel till 141 mnkr varav 57 mnkr avser resursmedel, 33 mnkr försenad nystartad verksamhet och resterande överskott reserv pris, lön, demografi.

Någon extra utdelning från Linköpings Stadshus AB föreslås inte ske för 2018. Den budgeterade intäkten på 100 mnkr kommer därför att redovisas som ett underskott. Ny prognos för pensionsskulden innebär ett stort underskott.

Budgetavvikelserna i prognosen kommenteras nedan.

Förändringar jämfört med prognosen i delårsrapporten per den 30 april

Jämfört med prognosen som gjordes i uppföljningen per den 30 april har det skett några större förändringar:

- Utförarnämnden prognostiserar minus 38 mnkr i resultat för helår 2018 som främst avser affärsområde äldreomsorg. I apriluppföljningen beräknade nämnden resultatet för 2018 till minus 27 mnkr.
- Socialnämnden prognostiserar en negativ budgetavvikelse för 2018 på 12 mnkr vilket är en försämring med 10 mnkr. Det är HVB unga och vuxna beräknas visa ett underskott i år med 18,0 mnkr.
- Bildningsnämndens prognostiserar ett överskott på 34 mnkr som främst avser vuxenutbildningen och beror på anpassning till gällande redovisningsprinciper för statsbidrag samt lägre efterfrågan på både grundläggande och gymnasial vuxenutbildning än budgeterat. I april beräknades ett nollresultat.
- Barn- och ungdomsnämnden prognostiserar överskott med 21 mnkr varav 13 mnkr avser överskott lokalkostnader p g a uppskjutna/försenade lokalprojekt och 7 mnkr beror på anpassning till gällande redovisningsprinciper för statsbidrag. I april beräknades de nollresultat.
- Kommunstyrelsen prognostiserar överskott med 14 mnkr varav 8 mnkr beror på anpassning till gällande redovisningsprinciper för statsbidrag. I april beräknades de nollresultat.
- Sammantaget beräknas överskottet för resurs- och reservmedel till 141 mnkr jämfört med aprilprognosen på 32 mnkr. I april beräknades 57 mnkr som avser resursmedel förbrukas under 2018 men i augustiuppföljningen redovisas de som överskott. Reserven för demografiska förändringar beräknas inte nyttjas så mycket som i våras. Nystartad verksamhet har försenats ytterligare vilket ger ett större överskott.
- Den budgeterade intäkten enligt uppdrag på 100 mnkr beräknas inte erhållas 2018 utan redovisas som ett underskott.
- Ny prognos för pensionsskulden innebär ett stort underskott.

Prognos för finansnettot

Finansnettot prognosticeras för helår 2018 uppgå till plus 284 mnkr vilket är 5 mnkr högre än budgeterat

Prognostiserad budgetavvikelse för finansnettot:

Långsiktiga placeringarna

Räntor	+10 mnkr
Utdelningar, rabatter, vinster	-10 mnkr
Kostnader finansiella placeringar	-0 mnkr
<i>Netto avvikelse</i>	<i>-0 mnkr</i>

Pensionsmedelsplaceringar

Räntor	0 mnkr
Utdelningar, rabatter och vinster	
Vinster finansiella placeringar	0 mnkr
<i>Netto avvikelse</i>	<i>0 mnkr</i>

Pensionsenheten, bl a räntekostnad och basbeloppsuppräknning av pensionsskulden

3 mnkr

Övriga avvikelser

2 mnkr

Summa budgetavvikelse **5 mnkr**

Små avvikelser prognosticeras för finansnettot per augusti 2018. Orealiserade vinster användas som en resultatregulator vilket gör att finansnettot vid årets slut beräknas följa budget. Från och med 2019 gäller en ny redovisningslag för kommunerna som reglerar att finansiella anläggningstillgångar ska marknadsvärderas vilket innebär att realiserade vinster inte längre kan användas som resultatregulator.

En förutsättning för budgetuppfyllelse 2018 är att aktiemarknaderna inte uppvisar kraftiga börsfall under hösten. I dagsläget har kommunen mycket goda möjligheter att realisera vinster och därigenom nå budget. Det beror på att risken i den räntebärande delen av placeringsportföljerna är mycket låg och att det finns stora realiserade

övervärden i aktiefonderna. Normala kursrörelser i aktiemarknaden bedöms i dagsläget inte påverka resultatutfallet.

Riksbankens styrränta är oförändrad minus 0.50 %. Sedan årsskiftet är långa marknadsräntor något ned. Börsen har stigit med ca 11,2 % sedan årsskiftet.

Riksbanken och marknadsförutsättningarna redovisas vidare i den separata Finansrapporten per den 31 augusti 2018.

Nämndernas prognostiserade budgetavvikelser för 2018

Budgeten är det viktigaste instrumentet för styrning av kommunens verksamheter. Kommunfullmäktige har i budgetbeslutet gjort en prioritering av hur skattemedlen ska användas. En förutsättning för att uppnå god ekonomisk hushållning är därför att nämnderna klarar att bedriva verksamheten inom ramarna för den tilldelade budgeten. Nämnderna (exkl exploateringsverksamheten) prognostiserar en avvikelse med plus 40,7 mnkr jämfört med budget vilket motsvarar 0,5 % av deras samlade budget. I tabellen nedan redovisas de olika nämndernas prognostiserade budgetavvikelser för helår 2018.

Prognostiserad budgetavvikelse för helår 2018

Belopp mnkr	Prognos augusti	Prognos april
Utförarnämnden	-37,8	-26,6
Socialnämnden	-11,9	-2,0
Bildningsnämnden	34,3	0
Barn- och ungdomsnämnden	21,1	0
Kommunstyrelsen	13,6	0
Samhällsbyggnadsnämnden	7,1	3,1
Äldrenämnden	5,0	0
Kommunstyrelsens anställningsmyndighet	5,0	0,7
Överförmyndarnämnden	4,0	0,1
Omsorgsnämnden	0	0
Övriga nämnder	0,1	0,2
Delsumma nämndernas verksamheter	40,7	-24,6

Enligt ekonomistyrningsreglerna ska nämnder vars underskott beräknas bli större än 1 % och uppgår till mer än -1 mnkr redovisa en åtgärdsplan till kommunstyrelsen. Utförarnämnden och socialnämnden redovisar underskott jämfört med budgeten för 2018 uppgår till mer än 1 mnkr.

Utförarnämnden prognostiserar minus 38 mnkr i resultat för helår 2018 som främst avser affärsområde äldreomsorg. I apriluppföljningen beräknade nämnden resultatet för 2018 till minus 27 mnkr och fick därför enligt ekonomistyrningsreglerna i uppdrag att återkomma med en åtgärdsplan i samband med delårsrapporten per augusti. Utförarnämnden har tagit fram en åtgärdsplan.

Socialnämnden prognostiserar en negativ budgetavvikelse på 12 mnkr för 2018 där verksamheten HVB unga och vuxna beräknas visa ett underskott i år med 18 mnkr. Nämnden har tagit fram en åtgärdsplan samt ansökt om medgivande att få redovisa underskott med högst 12 mnkr i bokslutet för 2018.

Båda åtgärdsplanerna behöver kompletteras därför föreslås kommundirektören få i uppdrag att ta fram kompletterade åtgärdsplaner så att 2019 års internbudget ska vara i balans.

Nedan redovisas en sammanfattning av nämndernas kommentarer. Ytterligare kommentarer till nämndernas resultat finns att läsa i respektive nämnds delårsrapport.

Kommunfullmäktige (överskott 0,7 mnkr)

Av det prognostiserade överskottet avser 0,5 mnkr representation, minnesgåvor samt KF's middag.

Kommunstyrelsen (överskott 13,6 mnkr)

I helårsprognosen för kommunstyrelsen beräknas ett överskott med 13,6 mnkr mot budget, i april beräknades ett nollresultat. Den enskilt största orsaken till överskottet är tidigare periodiserade ej förbrukade statsbidrag på 8 mnkr från Migrationsverket som på grund av anpassning till gällande redovisningsprinciper för statsbidrag återförts och redovisas som överskott.

Verksamhetsområde Kommunikation prognostiseras ett överskott på 2 mnkr som främst avser marknadsföring nationellt och intranät.

Kommunstyrelsens anställningsmyndighet (överskott 5,0 mnkr)

Totalt visar helårsprognosen för kommunstyrelsens anställningsmyndighet på 5,0 mnkr i överskott. miljö och samhällsbyggnadsförvaltningens prognostiserar 4,7 mnkr i överskott främst p g a vakanta tjänster.

Valnämnden (underskott 0,4 mnkr)

Statsbidraget för förtidsröstning blev 0,4 mnkr lägre än budgeterat.

Överförmyndarnämnden (överskott 4,0 mnkr)

Överförmyndarnämnden beräknar ett överskott med 4,0 mnkr. För 2018 har nämnden fått beslut om 6,0 mnkr i extra intäkter för att finansiera arvoden och ersättningar i godmanskap för ensamkommande barn. Då färre barn kommer till Sverige än vad som tidigare antagits, kommer inte hela beloppet att behöva tas i anspråk. Antal godmanskap samt särskilt förordnad vårdnadshavare prognostiseras till 75 vilket är 105 färre än budgeterade 180.

Äldrenämnden (överskott 5,0 mnkr)

Sammantaget är bedömningen för året ett överskott på 5 mnkr.

Det finns osäkerheter i bedömningarna för särskilda boendeformer för äldre men i prognosen beräknas ett överskott på 2,0 mnkr. Kostnader för särskilt vårdkrävande (extra ersättningar) är lägre än samma period föregående år. Det har inkommit ansökningar som ännu inte är beslutade. Under året har äldrenämnden inte haft några kostnader för betalningsansvar till regionen för medicinskt färdigbehandlade. När systemet för betalningsansvar är beslutat kan kostnader för året komma att efterfaktureras.

De totala kostnaderna för hemtjänst fortsätter att vara lägre än budgeterade kostnader, vilket har varit en trend sedan slutet av år 2016. Prognosticerat överskott beräknas till 3,0 mnkr.

Statsbidraget för ökad bemanning har erhållits med 28 mnkr.

Omsorgsnämnden (ingen avvikelser)

Inom de olika verksamhetsområdena varierar prognosticerat resultat där den största budgetavvikelsen är inom området insatser för personer med utvecklingsstörning med 14,0 mnkr i underskott samt individ- och familjeomsorg och hemtjänst med vardera 6,0 mnkr i överskott. Sammantaget är bedömningen för året ett nollresultat.

Den främsta orsaken till överskottet inom individ- och familjeomsorg är att ny verksamhet kräver lång planeringstid och uppstart därför ej varit möjlig vid budgetårets ingång. Det pågår planering för att förstärka arbetet med hedersrelaterat våld och våld i nära relationer där start beräknas sista kvartalet 2018. Inom flera verksamheter, främst inom förebyggande arbete och första linjen, finns även svårigheter med kompetensförsörjning varför flera tjänster har varit och förväntas vara vakanta under perioder av året.

Socialpsykiatrien redovisade ett stort överskott i bokslut 2017. Prognosen för året visar på ett fortsatt överskott där den främsta anledningen är att planerad utbyggnad försenats. Detta påverkar kostnaden för externa placeringar men dock inte i samma omfattning.

Inom insatser för personer med utvecklingsstörning redovisades ett underskott med 17 mnkr i förra årets bokslut, årets underskott beräknas till 14 mnkr. Stora kostnader finns för externa placeringar. Det är personer som har mycket omfattande och komplexa behov. Antalet externa placeringar har inte ökat, men kostnaden för några placeringar är mycket stor.

Under 2018 ser antalet hemtjänststimmar ut att minska jämfört med tidigare år. I budget 2018 har medel tillförts motsvarande 2017 års nivå. Prognosticerat överskott beräknas till 6,0 mnkr.

Barn- och ungdomsnämnden inkl kommunala verksamheter (överskott 21,1 mnkr)

Barn- och ungdomsnämndens prognostiserar ett överskott på 21,1 mnkr för 2018.

Överskottet för nämndens anslagsdel beror på ej utnyttjade resursmedel på 6 mnkr, medel för lokalkostnader på 13 mnkr då ett flertal lokalprojekt blivit uppskjutna/försenade samt intäkt från Migrationsverket på 7 mnkr. Intäkterna från Migrationsverket är högre än beräknat när det gäller schablonbidrag för flyktingar och bidrag för asylsökande och bidrar till den positiva avvikelsen. För perioden finns även ett underskott när det gäller kostnader för barn och elever i behov av extraordinära stödåtgärder på 7 mnkr.

Överskottet på 2,1 mnkr för de kommunala verksamheterna beror främst på lägre personalkostnader p g a svårigheter att rekrytera rätt kompetenser inom förskol, öppen fritidsverksamhet och ungdoms- och fritidsverksamhet.

Bildningsnämnden inkl kommunala verksamheter (överskott 34,3 mnkr)

Årsutfallsprognosen för hela bildningsnämndens ansvarsområde visar på ett överskott på 34,3 mnkr där nämndens anslagsdel prognostiserar ett överskott på 29,1 mnkr och de kommunala enheterna ett överskott på 5,2 mnkr.

Det stora överskottet på 23,0 mnkr för vuxenutbildning beror på anpassning till gällande redovisningsprinciper för statsbidrag från Migrationsverket samt lägre efterfrågan på grundläggande och gymnasial vuxenutbildning. För perioden januari till augusti har efterfrågan på både grundläggande och gymnasial vuxenutbildning varit lägre än budgeterat. Det medför för den aktuella perioden ett överskott på 12,0 mnkr. De medel från Migrationsverket som balanserades i bokslut 2017 och som inte förbrukats under 2018 redovisas som ett överskott i 2018 års resultat. För vuxenutbildningen handlar det om 14,1 mnkr och för arbetsmarknad- och integrationsinsatser om 0,7 mnkr. Statsbidraget för yrkesinriktad vuxenutbildning är för 2018 betydligt större än det som bildningsnämnden ursprungligen budgeterat.

Det ökade statsbidraget för yrkesinriktad vuxenutbildning under 2018 har möjliggjort omfördelning av kommunala medel från vuxenutbildningen till gymnasie- och gymnasiesärskolan. Budgetposter som tidigare varit underfinansierade har förstärkts i samband med revidering av bildningsnämndens internbudget. Det medför att de avvikelser från budget som tidigare funnits under året inte kvarstår för gymnasie- och gymnasiesärskolan. Årsutfallsprognosen för båda verksamheterna beräknas till noll.

Helårsprognosen för arbetsmarknad och integrationsinsatser visar ett överskott på 4,0 mnkr. Avvikelsen beror på lägre kostnader för offentligt skyddat arbete, OSA, där ett antal deltagare lämnat verksamheten för andra anställningsformer. Budgeterade medel för arbetsmarknadsinsatser och stadsdelsatsningar har inte förbrukats fullt ut.

Av de kommunala enheternas överskott på 5,2 mnkr avser 2,6 mnkr Anders Ljungstedts gymnasium p g a vakanser, 2,5 mnkr arbetsmarknadsinsatser där arbetsmarknadsutskottet inte förbrukat budgeterade medel fullt ut samt 1,2 mnkr Centrum för vuxenutbildning p g a vakanser.

Samhällsbyggnadsnämnden (överskott 7,1 mnkr)

Överskottet mot budget på 7,1 mnkr beror på ett flertal faktorer. Den planerade inventeringen av status på gatunätet håller planen för genomförande under hösten samt 2019 men kostnaderna under innevarande år blir lägre än budgeterat. Intäkterna från nämndens parkeringsverksamhet framför allt utifrån genomförd reglering av boendeparkering är högre än tidigare prognos. Markförvaltningen genererar också något högre intäkter från upplåtelse än budgeterat samtidigt som vissa rivningsarbeten inte bedöms kunna genomföras enligt plan. Kostnaderna för drift- och underhåll av trädgårdsföreningen bedöms bli något högre än budgeterat.

Samhällsbyggnadsnämnden, exploateringsverksamheten (överskott 15,7 mnkr)

Överlåtelse av mark har skett till ett värde av 53 mnkr under årets första åtta månader. Försäljningen har främst skett inom projekt med relativt låga kostnader för markens iordningsställande och nettointäkt/resultat från överlåtelse uppgår till 22,4 mnkr eller 42 % av bruttointäkten.

Ny prognos för året visar på totala överlåtelse om 95 mnkr och en nettointäkt/resultat på knappt 46 mnkr. Jämfört med aprilprognosen har bruttointäkten sänkts kraftigt eftersom överlåtelse av mark för simhallen nu skjutits till 2019. Det påverkar dock ej nettointäkten som tvärtom har ökat något i ny prognos vilket främst beror på en större överlåtelse i äldre detaljplan där kostnaderna redan var avräknade.

Som alltid finns osäkerhet avseende exakt tidpunkt för många överlåtelse och även enstaka förskjutningar kan få stor påverkan på årets resultat.

Nedan ses de projekt med störst intäkter (överlåtelse av mark) under 2018.

Projekt	Intäkter Prognos 2018 (mnkr)
Östra Mörtlösa	17,8
Östra Malmskogen 1:3, del 2	15,0
Norrberga 1.294, N:a Sturefors	9,6
Genomförande av äldre detaljplaner	5,8
Nykil 1:8, villatomter	5,3

Det egna kapitalet för exploateringsverksamheten uppgick vid årsskiftet 2017/2018 till 409,1 mnkr.

Socialnämnden (underskott 11,9 mnkr)

I årsprognosen för 2018 bedöms nämnden visa ett underskott med 11,9 mnkr. I apriluppföljningen prognostiserades underskottet till 2,0 mnkr. Enligt ekonomistyrningsreglerna ska nämnden redovisa en åtgärdsplan om de befarar ett underskott som överstiger 1 procent av budgetramen. Eftersom socialnämndens

underskott motsvarar 2,6 % har nämnden tagit fram en åtgärdsplan samt ansökt om medgivande att få redovisa underskott med högst 12 mnkr i bokslutet för 2018. Då åtgärdsplanen behöver kompletteras föreslås kommundirektören få i uppdrag att komplettera åtgärdsplanen så att 2019 års internbudget ska vara i balans.

Sammanfattningsvis kan det prognostiserade resultatet förklaras av följande;

Kostnaden för ekonomiskt bistånd har ökat något jämfört med 2018. Antal hushåll med ekonomiskt bistånd minskar, men däremot är utbetalningar per hushåll och månad högre i år. Ett fortsatt arbete pågår för att minska antalet långvarigt beroende med prioritering av hushåll med barn. Prognostiserat resultat i år för det ekonomiska biståndet är ett överskott med 2,0 mnkr.

För verksamheten HVB unga och vuxna beräknas ett underskott i år med 18,0 mnkr. Antalet placeringar har ökat både vad gäller unga och vuxna.

	Januari-augusti 2018	Januari-augusti 2017
Antal vuxna placerade, genomsnitt per månad	123	89
Antal unga placerade, genomsnitt per månad	77	57

Det är färre familjehemsplaceringar i år jämfört med 2017 och verksamheten visar ett överskott med 2,5 mnkr och prognosen för året visar att överskottet kvarstår på samma nivå.

Det har hittills endast varit någon enstaka utredningsplacering i år och verksamheten och prognosen är ett överskott med 2,0 mnkr.

Bygg- och miljönämnden (underskott 0,7 mnkr)

Inom bygglovsverksamheten är antalet inkommande ärenden för perioden lika med motsvarande period förra året. En minskad volym av flerbostadshusprojekt har medfört intäkter som är klart lägre än budget. För bostadsanpassning är kostnadsnivån per anpassningsåtgärd lägre än beräknat.

Kommunlantomätariets tjänster och produkter nyttjas i mindre utsträckning och beställningar kommer på annan typ av nybyggnadskarta än tidigare vilket innebär ett bortfall av intäkter och resultatet vid årets slut beräknas bli minus 0,7 mnkr. Denna trend beräknas tyvärr att fortsätta framöver.

Utförarnämnden (resultat minus 37,8 mnkr)

I apriluppföljningen beräknade nämnden resultatet för 2018 till minus 26,6 mnkr. Utförarnämnden fick därför enligt ekonomistyrningsreglerna i uppdrag att återkomma med en åtgärdsplan i samband med delårsrapporten per augusti. I delårsrapporten per den 31 augusti beräknar nämnden resultatet till minus 37,8 mnkr vilket är en försämring med drygt 11 mnkr jämfört med aprilprognosen.

Nämnden har lämnat en åtgärdsplan. Den behöver kompletteras därför föreslås kommundirektören få i uppdrag att ta fram kompletterade åtgärdsplan så att 2019 års internbudget ska vara i balans.

Intern ränta, resursmedel och reserv för demografi, pris- o löneökningar (överskott 140,8 mnkr)

Det samlade överskottet jämfört med budget beräknas i prognosen till 140,8 mnkr vilket är en stor förändring jämfört med aprilprognosen då överskottet prognostiserades till 32,4 mnkr. Till skillnad mot prognosen i april beräknas resterande resursmedel om 57 mnkr redovisas som överskott vid årets slut då det inte finns några aktuella ärenden på väg till kommunstyrelsen och några större belopp inte hinner förbrukas innan årets slut

Av överskottet avser 32,7 mnkr nystartad verksamhet som inte kommit igång ännu, i apriluppföljningen beräknades överskottet för nystartad verksamhet till 15,0 mnkr.

Det finns en central reserv på 25,0 mnkr för demografi som används för att vid årets slut göra regleringar för demografiska förändringar jämfört med budget. Äldrenämnden beräknas få en oförändrad ram och barn- och ungdomsnämnden beräknas lämna tillbaka 3,4 mnkr vilket är en förändring jämfört med april då de istället beräknade att få en ökad ram med 17,7 mnkr. Bildningsnämnden beräknas få en ökad ram med 12,0 mnkr utifrån antalet elever och programval. Jämfört med aprilprognosen beräknas ersättningen från Migrationsverket (schablonbidraget) finansiera en större del av bildningsnämndens gymnasiekostnader. Överskott för pris och lön prognosticeras till 39,4 mnkr och avser främst reserv för priskompensation som inte fördelas ut under 2018. Totalt överskott för demografi och pris/löneförändringar beräknas till 56,0 vilket är en ökning med 33,7 mnkr jämfört med apriluppföljningen. Förändringen avser till största delen lägre kompensation till nämnderna för demografiska förändringar.

Internräntan prognostiseras ge ett underskott på 4,9 mnkr på grund av försenade investeringar, motsvarande överskott redovisas under nystartad verksamhet”.

Pensionsenheten (underskott 68,7 mnkr inkl finansiella kostnader och 72,0 exkl)

För helår prognostiseras pensionsenhetens nettokostnader bli 68,7 mnkr högre än budgeterat. Denna prognos utgår från pensionsadministratörens beräknade prognos per 31 augusti. Inför bokslut 2018 kommer en ny prognos och erfarenhetsmässigt kan förändringarna mellan prognoserna vara stora varvid osäkerheten i prognosen nu vid delår är stor. Denna avvikelse består av:

- Årets intjänande: +8 mnkr
- Ansvarsförbindelse: -78 mnkr
- Övrig pensionskostnad: -1 mnkr
- Finansiella kostnader: +3 mnkr

Ansvarsförbindelsen ökar markant jämfört med förra beräkningen från pensionsförvaltaren. Detta beror mestadels på kompensationen för den uteblivna friläggningen. Vid årsskiftet 2017/2018 sjönk skulden markant på grund av tidigare bestämmelser om det allmänna pensionssystemet och gav en stor positiv resultatpåverkan i bokslut 2017. Efter årsskiftet beslutade SKL om att istället kompensera berörda parter för denna sänkning av pensionsskulden, vilket för år 2018 nu ger en stor negativ resultatpåverkan. Detta gör att prognosen för ansvarsförbindelsen (pensionsskuld intjänad före 1998) ligger 78 mnkr över budget.

Pensionsenhetens avvikelse mot budget är ofta stora då små förändringar av antaganden blir stora belopp eftersom skulden uppgår till drygt 3 miljarder kronor. Det sker förändringar beräkningsförutsättningarna bl a livslängdsantagande relativt ofta vilket medför stora avvikelser mot budget både positiva och negativa.

Investeringar och exploateringsverksamhet

Investeringar

Nämndernas investeringar prognostiseras 2018 till 339 mnkr vilket överstiger de prognostiserade avskrivningarna med 148 mnkr. Investeringarna har under flera år överstigit avskrivningskostnaderna vilket innebär att kommunen behöver ett positivt resultat för att kunna finansiera investeringarna med egna medel. Hittills har investeringarna kunnat egenfinansieras. Om kommunen lånar till dessa investeringar finns det en risk att ränta och amorteringar kommer tränga undan kostnader för drift av kommunens verksamhet.

Investeringsutgifter per nämnd

Mnkr	2018 jan-aug	2017 jan-aug	2018 Prognos	2018 Budget	Budget- avvikelse
Kommunstyrelsen	14	10	49	48	-1
<i>Resursmedel</i>	-	-	0	15	15
<i>Strategisk markreserv</i>	-	-	20	48	28
Kommunstyrelsens anställningsmyndighet	1	0	2	1	0
Äldrenämnden	0	0	1	1	0
Barn- och ungdomsnämnden	11	11	25	25	0
Bildningsnämnden	3	2	7	8	1
Kultur- och fritidsnämnden	5	1	16	35	19
Samhällsbyggnadsnämnden	107	94	165	165	0
Bygg- och miljönämnden	0	0	0	1	1
Utförarnämnden	30	25	54	43	-11
Summa	170	143	339	390	50

Helårsprognosen 2018 uppgår till 339 mnkr, vilket är 50 mnkr lägre än budget. Avvikelsen beror främst på att resursmedel och medel för strategisk markreserv inte kommer att nyttjas enligt budget 2018. Kommunstyrelsen har årliga resursmedel för att vid behov kunna utöka nämndernas investeringsramar under budgetperioden. Dessutom har kommunstyrelsen en årlig reserv för strategiska markinköp för att få en snabbare och mer flexibel hantering.

Kultur- och fritidsnämnden kommer inte nå upp till sin investeringsbudget på grund av förskjutningar i tidplan för olika anläggningar.

Utförarnämnden kommer enligt prognos 2018 överskrida sin investeringsbudget med 11 mnkr. Den främsta orsaken är nya beställningar avseende pekplattor, Chromebooks, projektorer och skrivare samt fortsatt utbyggnad av trådlösa nätverk inom omsorgen.

Linköpings kommun står inför kraftigt ökade investeringsvolymerna och lokalförhyringar vilket innebär ökade driftkostnader som kommer att ta allt större utrymme i kommunens driftbudget. Detta måste beaktas i den ekonomiska planeringen.

Pågående projekt

Pågående projekt är sådana investeringar som inte har blivit slutförda och aktiverade som anläggningstillgång. Det innebär att avskrivningar och intern ränta inte beräknas för pågående projekt. Utgifterna för pågående projekt uppgår per 31 augusti 2018 till 619 mnkr inklusive utgifter tidigare år, jämfört med 582 mnkr för samma period föregående år.

Investeringsbidrag

Kommunen erhåller investeringsbidrag i form av exploateringsbidrag, statsbidrag eller annan extern finansiering. Exploateringsbidrag är ersättning som exploitören betalar till kommunen för de kostnader som kommunen har i samband med exploateringen. Främst handlar det om infrastrukturkostnader såsom gata/park etc. Denna ersättning är endast aktuell när exploateringen sker på privat mark. Om exploatering sker på kommunens mark så ingår dessa kostnader i markpriset som byggherrarna betalar.

Investeringsbidragen uppgår per augusti 2018 till 18,2 mnkr, en minskning jämfört med samma period föregående år då de uppgick till 55 mnkr. Helårsprognos 2018 för investeringsbidrag är 119,4 mnkr.

Exploateringar

Pågående exploateringsverksamhet redovisas i balansräkningen och påverkar därför inte kommunens resultat utan endast likviditeten.

Årets exploatering har per augusti 2018 haft en positiv påverkan på kommunens likviditet med 56,5 mnkr.

Kommunens exploateringsverksamhet 2018

Mnkr	2018 jan-aug	2017 jan-aug	2018 Prognos	2018 Budget	Budget- avvikelse
Bostäder	-24,5	1,2	19,1	28,3	9,2
Verksamhet	-32	-7,4	-52,4	-0,2	52,2
Summa	-56,5	-6,2	-33,2	28,1	61,4

Enligt budget 2018 beräknades ett likviditetsmässigt underskott med 28,1 mnkr men prognosen visar nu istället ett överskott på 33,2 mnkr. Avvikelsen beror främst på att utbyggnad och försäljning har förskjutits i tid.

Skatteintäkter och utjämning

Skatteintäkter samt ekonomiska läget enligt Sveriges kommuner och landsting (SKL)

Den 16 augusti presenterade Sveriges kommuner och landsting (SKL) en prognos för kommunernas skatteintäkter. Jämfört med den prognos SKL presenterade i april och som ingick i aprilprognosen är skatteunderlagets ökningstakt nedreviderad 2018 men uppreviderad 2019–2021. Revideringarna förklaras främst av ändrad bedömning avseende sysselsättning och pensionsinkomster.

Nedan redovisas delar av SKL:s cirkulärtext.

Högkonjunkturen kulminerar 2019

Svensk ekonomi går fortfarande på högvarv. Sedan vår prognos i april har SCB publicerat nationalräkenskaper för första och andra kvartalet 2018. För första kvartalet låg siffrorna i linje med vår prognos medan andra kvartalet stack ut med överraskande hög tillväxt.

Både Konjunkturinstitutets och arbetsförmedlingens återkommande enkäter till företagen pekar på en fortsatt tydlig optimism, även om stämmningsläget dämpats något sedan förra hösten. Arbetsgivarna planerar för fler anställda, men svårigheten att få tag i personal och bristen på utbildad arbetskraft håller tillbaka. Sammantaget tror vi, liksom i tidigare prognos, på att högkonjunkturen går in i en fas med lägre tillväxttakt och små förändringar i antalet arbetade timmar. En naturlig utveckling när konjunkturen kulminerar.

Trots ett allt mer ansträngt arbetsmarknadsläge antas löneutvecklingen bli fortsatt dämpad. De löneavtal som slutits för de närmaste åren ligger på låga nivåer och löneglidningen är låg. Därmed är det inhemska inflationstrycket svagt. Riksbanken antas därmed dröja med att höja styrräntan till i början av 2019. I takt med att styrräntan sedan stegvis höjs stiger också de räntor som påverkar hushållens ekonomi, därmed ökar KPI betydligt snabbare än KPIF.

Skatteunderlagstillväxten avtar när konjunkturen kulminerar

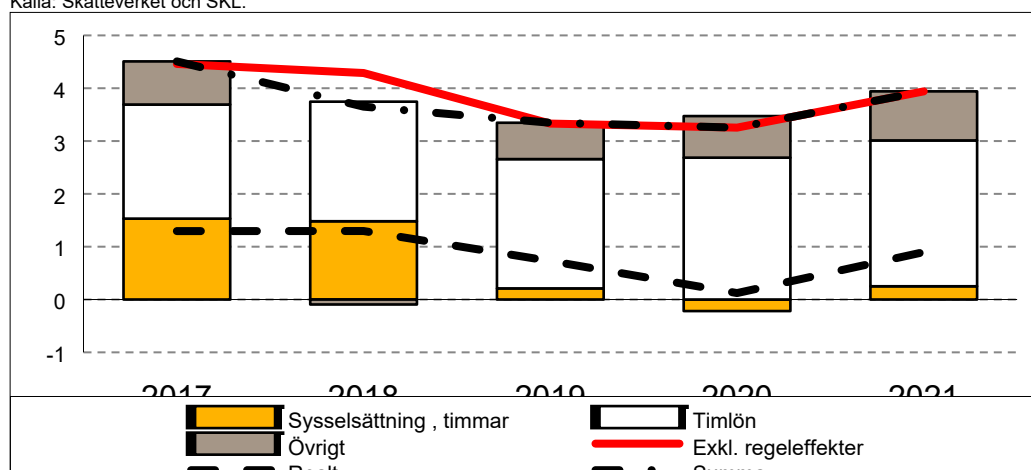
I samband med att Skatteverket den 8 augusti publicerade det tredje preliminära beskattningsutfallet för inkomståret 2017 presenterade de också en prognos på vad det slutliga utfallet kommer att bli. Skatteverkets prognos motsvarar en ökning jämfört med år 2016 på 4,4 procent, men osäkerheten är fortfarande relativt stor.

Att skatteunderlaget väntas ha ökat mer än genomsnittligt 2017 förklaras av stark sysselsättningstillväxt i kombination med en relativt gynnsam indexering av inkomstrelaterade pensioner.

Arbetade timmar beräknas visserligen stiga nästan lika mycket 2018 som 2017 men i år räknar vi med mindre indexering av pensionerna. Den svagare inkomstutvecklingen för pensionärer motverkas av att grundavdragen höjs för personer som fyllt 65 år, vilket håller tillbaka skatteunderlaget ytterligare. Detta kompenseras kommunerna för genom en höjning av anslaget Kommunalekonomisk utjämning med ett belopp som motsvarar avdragshöjningens beräknade effekt på skatteintäkterna.

Skatteunderlagstillväxt och bidrag från vissa komponenter. Procent respektive procentenheter

Källa: Skatteverket och SKL.

År 2019 och 2020 förutser SKL svagare utveckling av skatteunderlaget. Det beror på att arbetade timmar utvecklas betydligt mindre gynnsamt när konjunkturen kulminerar 2019 och rör sig ned mot konjunkturell balans året efter. Det motverkas endast till en mindre del av att löne- och pensionshöjningarna tilltar.

2021 års skatteunderlagstillväxt visar utvecklingen vid konjunkturell balans – en viss men liten ökning av arbetade timmar samt måttliga höjningar av löner och pensioner betyder att skatteunderlaget ökar i linje med ett historiskt genomsnitt.

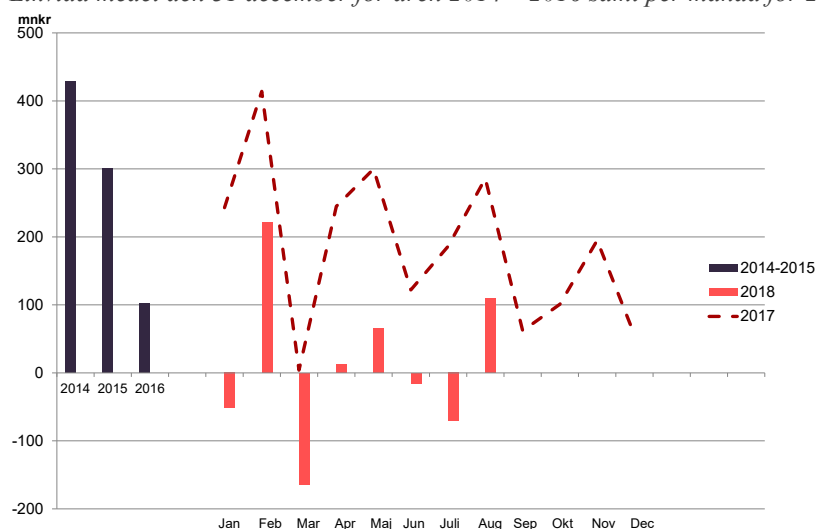
Prognos för skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning

Den samlade nettointäkten för skatt, utjämning, statsbidrag och fastighetsavgiften beräknas enligt SKL:s prognos den 16 augusti till 8 184 mnkr för helår 2018 vilket innebär att prognosen överensstämmer med budgeten. Jämfört med prognosen i delårsrapporten april är det endast en marginell förändring. Jämfört med 2017 har skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning sammantaget ökat med 268 mnkr vilket motsvarar 3,4 %.

Den 17 november meddelade Boverket att Linköping får 39,5 mnkr i statsbidrag för ökat bostadsbyggande för 2017. Eftersom beslut om statsbidragets storlek även för 2017 kom först i november och beloppet var osäkert kommer statsbidraget att förbrukas först under 2018 vilket avviker från god redovisningssed, se redovisningsprinciper i slutet av rapporten. Beslut om planerad användning fattas av kommunstyrelsen på delegation. I beslut om internbudget för 2018 har kommunstyrelsen beslutat om använda 19,7 mnkr för att finansiera verksamhet under 2018 och i april beslutades att använda 4,5 mnkr till stadsbyggnadsprojektet Ostlänken av statsbidraget som erhöles i slutet av 2017. Resterande belopp redovisas som överskott.

Likvida medel

Likvida medel den 31 december för åren 2014 – 2016 samt per månad för 2017 och 2018

Likviditeten uppgick till 110 mnkr den 31 augusti. Vid årets början uppgick likviditeten till 56 mnkr. Den dagliga likviditeten varierar stort. Den lägre likviditeten under 2017 och 2018 beror främst på att kommunen får betala en avgift när placeringen på bankkontot överstiger 100 mnkr. Kommunens förmåga att fullfölja betalningsförpliktelser som löner hyror och övriga fakturor beror dels av hur mycket bankkontolikviditet som finns att tillgå vid respektive betalningstillfälle samt vilka övriga likviditetsfaciliteter som finns att tillgå. Kommunens betalningsberedskap är fortsatt god och det beror främst på kommunens checkkrediter om 500 mnkr.

Pensionsskuld

Den 31 augusti 2018 uppgår pensionsskulden till 3 223 mnkr, varav 2 532 avser pensioner intjänade före år 1998 och 690 mnkr avser pensioner som är intjänade från och med 1998. Per den sista december 2017 uppgick pensionsskulden till 3 131 mnkr. Prognosen för skulden vid årets slut är 3 189 mnkr varav 2 483 avser pensioner intjänade före 1998.

Att pensionsskulden ökar beror på att ansvarsförbindelsen ökar markant jämfört med förra beräkningen från pensionsförvaltaren mestadels på grund av kompensationen för den uteblivna friläggningen. Vid årsskiftet 2017/2018 sjönk skulden markant på grund av tidigare bestämmelser om det allmänna pensionssystemet och gav en stor positiv resultatpåverkan. Efter årsskiftet beslutade SKL om att istället kompensera berörda parter för denna sänkning av pensionsskulden, vilket för år 2018 nu ger en stor negativ resultatpåverkan..

Kommunen har årligen från år 1997 satt av särskilda medel för att täcka en del av de framtida pensionsutbetalningarna. För pensionsskuld som är intjänad från och med 1998 finns hela beloppet avsatt externt. De externa placeringarna används för att minska pensionsutbetalningarnas påverkan på likviditeten. Marknadsvärdet uppgick den 31 augusti till 1 797 mnkr. Det motsvarade 100 % av pensionsskulden som är intjänad från och med 1998 samt 43,7 % av den övriga pensionsskulden. Återlånade medel uppgick till 1 426 mnkr.

Finansiell analys av kommunkoncernen

I Linköpings kommunkoncern ingår kommunen och de kommunala bolagen. Bolagskoncernen Linköpings Stadshus AB omfattas av nio helägda bolag varav fyra av bolagen består av egna koncerner. För en mer utförlig beskrivning av kommunens bolag hänvisas läsaren till rapporten ”Delårsrapport för kommunens bolag och kommunalförbund per den 31 augusti med prognos för helår 2018”. Vid intresse av kommunkoncernens finansiella ställning, lån, placeringar och borgensåtaganden hänvisas läsaren till ”Finansrapporten 31 augusti 2018”.

Resultat

Efter att koncerninterna mellanhavanden har eliminerats uppgår kommunkoncernens resultat efter finansnettot till 751 mnkr per den 31 augusti, jämfört med 781 mnkr för samma period föregående år. Koncernelimineringar har endast gjorts på kommunkoncernens resultat per 31 augusti 2017 och 2018.

Resultat efter finansiella poster, kommunkoncernen

Mnkr	2018 jan-aug	2017 jan-aug	2018 Prognos	2018 Budget	Budget- avvikelse
Kommunen	51	139	31	1	30
Bolagen	959	643	1 223	781	442
Kommunkoncernen	751*	781*	1 254	782	472

*Elimineringar för transaktioner mellan bolagen samt mellan bolagen och kommunen har gjorts.

Kommunkoncernens helårsprognos 2018 uppgår till 1 254 mnkr (exklusive koncernelimineringar), vilket är en positiv avvikelse mot budget 2018 med 472 mnkr.

Resultat efter finansiella poster, bolagen

Mnkr	2018 Prognos	2018 Budget	Budget- avvikelse
Linköpings Stadshus AB*	54,0	-84,0	138,0
Tekniska verken i Linköping AB	760,0	615,0	145,0
AB Stångåstaden	184,0	180,0	4,0
Lejonfastigheter AB	62,5	62,2	0,3
Sankt Kors Fastighets AB	164,0	6,0	158,0
Visit Linköping & Co AB	-4,5	0,3	-4,8
Science Park Mjärdevi AB	0,0	0,0	0,0
Linköping City Airport AB	-1,5	0,0	-1,5
Resecentrum Mark o Exploatering i Linköping AB	1,5	1,6	-0,1
Linköpingsexpo AB	3,4	0,0	3,4
Bolagskoncernen	1 223,4	781,1	442,3

*För Linköpings Stadshus AB redovisas resultat före skattemässiga koncernbidrag.

Bolagen visar ett prognostiserat resultat som ligger väsentligt högre än budget 2018 och denna avvikelse kan huvudsakligen hänföras till tre bolag.

Linköpings Stadshus AB visar en positiv avvikelse på 138 mnkr vid jämförelse mellan budget och prognos 2018 och som till största del beror på en extrautdelning från dotterbolaget Tekniska verken i Linköping AB på 150 mnkr.

Även Tekniska verken i Linköping AB visar en positiv budgetavvikelse på 145 mnkr trots extrautdelningen. Den främsta orsaken till det positiva resultatet är att marknadspriset på el och elcertifikat har stigit under året samtidigt som marginalerna inom elhandeln har sjunkit. Även volymeffekterna för koncernens vattenkraftsproduktion har varit mycket positiva under första tertiet 2018 jämfört med 2017.

Sankt Kors Fastighets AB:s förbättrade resultat beror på ett nytt avtal mellan AB Stångåstaden och Sankt Kors Fastighets AB. Avtalet ger Sankt Kors Fastighets AB ersättning för AB Stångåstadens förvärv av byggrätter i Ebbepark tidigare än föregående avtal. Detta påverkar räntekostnaderna som sjunker i och med mindre behov av extern upplåning.

Flera av de mindre bolagen prognostiserar att gå med underskott helår 2018. Visit Linköping & Co AB visar en negativ budgetavvikelse på 4,8 mnkr. Detta kan främst hänföras till avsaknad av större flerdagarskonferenser och kongresser under året. Även ökade kostnader för evenemang i form av gager, produktion och säkerhet har

påverkat hela branschen. Åtgärdsplaner har initierats i form av förstärkta försäljningsinsatser för konferensområdet som ska säkerställa framtida intäkter och kostnader.

Även Linköping City Airport AB har en negativ budgetavvikelse på 1,5 mnkr på grund av ökade kostnader. Dessa kostnader beror på en extraordinär vädersituation denna vinter med halkbekämpning och snöröjning av rullbana och taxibanor m.m. Åtgärder har vidtagits för att kompensera underskottet.

Investeringar

De kommunala bolagen står för cirka 90 procent av kommunkoncernens investeringar, vilket främst beror på att det kommunala bolaget Lejonfastigheter AB äger och förvaltar kommunens verksamhetslokaler. Investeringarna består huvudsakligen av förnyelsebar energiproduktion, nyproduktion av bostäder, investeringar i verksamhetslokaler och exploateringsinvesteringar.

Kommunkoncernens nettoinvesteringar uppgår till 1 699 mnkr per 31 augusti, vilket är högre jämfört med samma period föregående år.

Investeringsutgifter per bolag samt kommunen

Mnkr	2018 jan-aug	2017 jan-aug	2018 Prognos	2018 Budget	Budget- avvikelse
Tekniska verken i Linköping AB	453	385	1 108	1 031	-77
AB Stångåstaden	604	643	900	758	-142
Lejonfastigheter AB	217	229	525	724	199
Sankt Kors Fastighets AB	247	120	438	453	15
Visit Linköping & Co AB	0	0	1	2	1
Science Park Mjärdevi AB	0	0	0	0	0
Linköping Airport AB	0	2	0	1	1
Resecentrum Mark o Exploatering i Linköping AB	7	1	10	182	172
LinköpingsExpo AB	0	0	0	0	0
Kommunen	170	143	339	390	50
Summa	1 699	1 522	3 322	3 541	219

Helårsprognosen 2018 uppgår till 3 322 mnkr, vilket är 219 mnkr lägre än budget. Det är vanligt att investeringsbudget inte uppnås eftersom investeringsprojekt ofta blir försenade.

Tekniska verken i Linköping AB:s helårsprognos är 77 mnkr högre än budget 2018 vilket bland annat beror på en fortsatta offensiva satsningen på bredbandsutbyggnad. Även AB Stångåstaden helårsprognos är 142 mnkr högre än budget på grund av att flera ombyggnationsprojekt har startats under året.

Lejonfastigheter AB och Resecentrum Mark o Exploatering i Linköping AB kommer inte nå upp till sina investeringsbudgetar 2018 eftersom flera projekt har skjutits upp av olika anledningar.

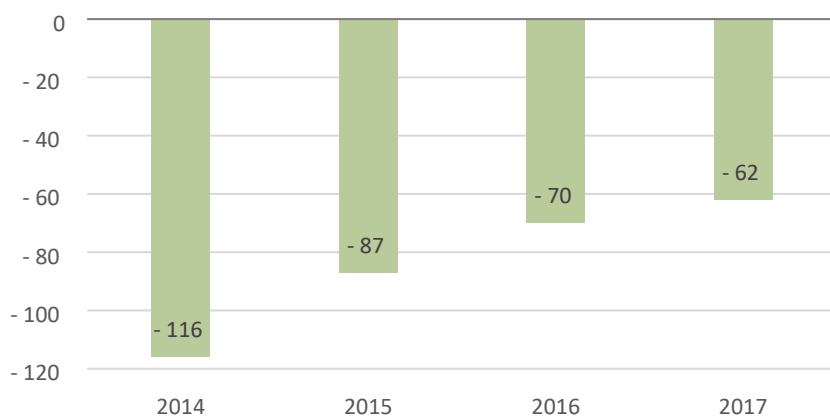
Enligt bolagens och kommunens budgetar och planer framöver kommer investeringsvolymen att öka avsevärt. Enbart bolagens investeringar väntas öka med cirka 50 procent vid jämförelse av prognos 2018 och budget 2019. Kommande stora investeringar är bland annat Ebbepark, ny simhall, renovering och ombyggnation av bostadsområden från 1960- och 1970- talet samt investeringar i energieffektivitet enligt kommunens mål att uppnå ett CO2-neutralt Linköping 2025.

Finansnetto

Kommunkoncernens finansnetto uppgår per den 31 augusti till -176,2 mnkr vilket kan jämföras med samma period föregående år på -142 mnkr. Kommunens finansiella kostnader avser till största delen kostnader för pensionsskulden medan bolagens finansiella kostnader främst avser kostnader för upplåning.

Kommunkoncernens negativa finansnetto har successivt förbättrats under de senaste åren.

Finansnetto kommunkoncernen, mnkr

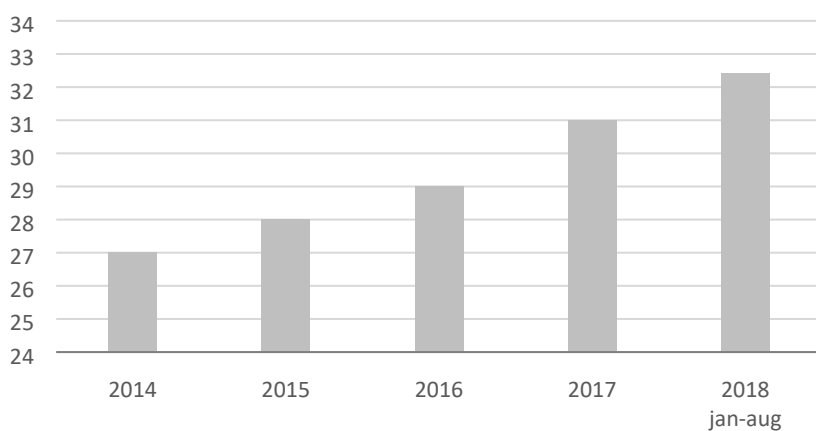

Soliditet

Soliditet mäter kommunkoncernens långsiktiga betalningsförmåga, det vill säga hur stor del av tillgångarna som har finansierats med eget kapital. Det är viktigt att ha en stabil soliditet för att ge en god betalningsförmåga på lång sikt och därmed en stark finansiell handlingsberedskap för framtiden.

Kommunkoncernens soliditet uppgår till 32,4 procent per den 31 augusti 2018 (inklusive samtliga pensionsåtaganden) vilket visar på en god långsiktig finansiell handlingsberedskap. Soliditeten har ökat med 3,8 procentenheter jämfört med samma period föregående år. Kommunkoncernens soliditet har successivt ökat under de senaste åren.

Soliditet, %

Kommunens personal

Den kommunala organisationen växer och ökningstakten har varit hög de senaste åren. Hittills under 2018 är ökningen av antalet tillsvidareanställda 4,5 %. Det är fortsatt ett problematiskt rekryteringsläge, i medeltal har organisationen 151 befattningar vakanta per vecka. Situationen är oförändrad när det gäller de svårrekryterade yrkesgrupperna till verksamheten. Sammantaget ställer det stora krav på den kommunala organisationen att hitta nya arbetsätt för att fortsatt kunna ge god service och kvalitet i de kommunala tjänsterna.

Anställd personal

Under senaste tolv månadersperioden har antalet medarbetare ökat med 340 personer till 9 559 anställda², omräknat motsvaras det av 9 157 årsarbeten. Utbildningsförvaltningen och Leanlink står för majoriteten av nyanställningar vilka kan relateras till ökad verksamhetsvolym inom förskola, fritidshem och grundskola. Inom vård och omsorg kan personalökningen relateras till verksamhetsövergångar och ökad verksamhetsvolym. De arbeten som ökat mest andelsmässigt är vård och omsorgsarbete, köks- och måltidsarbete samt socialt och kurativt arbete.

Antal tillsvidare och visstidsanställd personal med månadslön fördelat på hel- och deltid

Anställningsform	2017	2018	Förändring
	31 augusti	31 augusti	
Tillsvidare heltid	6 807	7 203	396
Tillsvidare deltid	1 701	1 690	-11
<i>summa tillsvidare</i>	<i>8 508</i>	<i>8 893</i>	<i>385</i>
Visstid heltid	466	430	-36
Visstid deltid	245	236	-9
<i>summa visstid</i>	<i>711</i>	<i>666</i>	<i>-45</i>
Totalt	9 219	9 559	340

Utförd tid och frånvaro

Hittills under året har drygt 9 miljoner arbetstimmar utförts, det är en ökning med 4 procent (323 095 timmar) jämfört med föregående år. Därav har tillfällig personal med timlön utfört arbete med 975 873 timmar vilket är en ökning med 41 800 timmar. Omvandlat motsvarar den timanställda personalresursen 492 årsarbeten till en kostnad av 148 mnkr³. Under perioden har arbetad fyllnadstid⁴ minskat med 3 900 timmar. Arbete på övertid ökar med 7 066 timmar till 59 937 timmar. Andelen frånvaro av planerad tid är högre än föregående år och uppgår till 28 %. Den enskilt största frånvaroorsaken är semester därefter egen sjukdom och föräldradledighet, huvudsakliga förklaringen till förändringen mellan åren är en ökad sjukfrånvaro.

Semester- och kompensationslöneskuld

Personalens inestående semester⁵ uppgick i augusti till 96 984 dagar (83,4 mnkr). Vid motsvarande tidpunkt 2017 var semesterdagsskulden 96 351 dagar. Personalens inestående kompensationslöneskuld är 62 316 timmar (18,7 mnkr). Jämfört med 2017 är det en ökning med drygt 1 500 timmar.

I augusti har 794 anställda 31 918 sparade semesterdagar i intervallet 31-72 dagar, jämfört med föregående år är gruppen större vilket beror på förändrade avtals regler. Utöver det har gruppen 9 973 timmar i flexitid samt 9 050 timmar i kompensationslöneskuld som fordran. Av dessa utgör 121 personer ledningspersonal.

Konkret innebär det att 31 918 semesterdagar bör läggas ut under årets sista månader annars sker automatisk utbetalning av överstigande dagar mars 2019. Det stora överskottet går delvis att förklara med nytt avtal med övergångsregler samt att personer varit sjukskrivna och därmed inte haft möjlighet till semester. Men vad som uppmärksammas är att flera personer i gruppen är återkommande år från år.

Sjukfrånvaro

Antal påbörjade sjukfall är till och med augusti 17 777, en ökning med 4 008 jämfört med föregående år. De sjukfall som är längre än 29 dagar har ökat med 161 till 1 081 sjukfall vilket motsvarar 11,3 % av månadsanställd personal. Anställda som har fler än 5 sjukfall under perioden ökar med 130 till 531 personer.

En markant ökning av sjukfrånvaron sker i början av året med en stark influensaperiod under februari/mars där flera sjukskrivningar varar längre än 14 dagar. I genomsnitt har 1 066 personer varit frånvarande per vecka på grund av sjukdom. I sju av årets veckor har mellan 1 100 – 1 581 personer varit frånvarande på grund av sjukdom. Inom den personalintensiva verksamheten har efterfrågan på tillfällig personal varit stor och inte

² Anställd i det här sammanhanget definieras som anställd med månadslön

³ Inklusive semesterersättning

⁴ Deltidsanställd som arbetar utöver fastställd arbetstid.

⁵ Semesterdagar överstigande 20 får sparas till kommande år. Antalet sparade semesterdagar får inte överstiga 30 dagar (f.om 2018-01-01).

kunnat tillgodoses som efterfrågats. Pressen ökar på den kvarvarande personalen att täcka vakanser med mertidsarbete vilket avspeglas i ökat uttag av mer- och övertidsarbete.

Den 7 september hade Linköpings kommun 424 (+143) pågående sjukfall hos Försäkringskassan, 330 av dessa är över dag 90 i rehabiliteringskedjan och 156 sjukfall av dem är längre än ett år. Den genomsnittliga sjukskrivningslängden har minskat och är 370 dagar (-83). Av pågående ärenden är 73 % ”återkommande” det vill säga dessa personer har en eller flera sjukskrivningar de senaste 6 åren. Flera ärenden är långa.

Verksamheten har nyttjat⁶ företagshälsovårdens tjänster i större utsträckning de senaste åren, för totalt 5,3 mnkr. Tjänsteköpen fördelas jämt mellan köp av förebyggande- och rehabiliterande tjänster.

Total sjukfrånvaro⁷

Den totala sjukfrånvaron är 6,5 %, en ökning med 0,9 procentenheter jämfört med 2017. Både män och kvinnors sjukfrånvaro ökar, män med 0,4 procentenhet och kvinnor med 1,0 procentenhet. Sjukfrånvaro ökar i åldersgruppen -29 år med 1,0 procentenhet, övriga åldersgrupper ökar med 0,9 procentenhet.

Sjukfrånvaron ökar inom nästan samtliga arbetsområden. De arbetsområden som visar störst ökning är kultur-, turism- och fritidsarbete, teknikarbete samt vård- och omsorgsarbete. Andelen långtidssjukfrånvaro ökar med 1,0 procentenhet till 45,9 % av den totala sjukfrånvaron. Uppdelat på kön så minskar långtidssjukfrånvaron med 1,0 % för männen medan den ökar med 1,2 % för kvinnor.

Total sjukfrånvaro 2015-2018, januari-augusti resp. år (%)

	2015	2016	2017	2018
Total sjukfrånvaro	5,5	5,8	5,6	6,5
Ålder 0-29 år	3,4	4,7	5,4	6,4
Ålder 30-49 år	5,3	5,4	5,2	6,1
Ålder 50- år	6,4	6,6	6,3	7,1
Män	3,8	4,2	4,2	4,6
Kvinnor	6,0	6,3	6,0	7,1
Andel långtidssjukfrånvaro (>60 dag)	51,0	50,6	44,9	45,9
Andel långtidssjukfrånvaro (>60 dag) män	41,2	42,3	33,4	32,5
Andel långtidssjukfrånvaro (>60 dag) kvinnor	52,7	52,1	47,1	48,3

Av kommunens 130 enheter har 60 enheter en högre total sjukfrånvaro är målvärdet 6 %. I tabellen redovisas total sjukfrånvaro per förvaltning samt antal enheter med högre frånvaro än målvärdet.

Total sjukfrånvaro per förvaltning, januari-augusti resp. år (%)

Förvaltning	2017	2018	Antal enheter +6%
Kultur och fritidsförvaltningen	4,1	7,1	3
Kommunstyrelsens förvaltning	3,2	3,5	3
Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen	4,0	4,9	0
Omsorg och äldreförvaltning	2,8	1,9	0
Socialförvaltning	5,0	5,9	0
Utbildningsförvaltningen	5,3	6,2	33
Leanlink	6,8	7,8	21
Hela kommunen	5,6	6,5	60

⁶ Nyttjande mäts i form av köpta tjänster

⁷ Lagstadgade redovisningen av sjukfrånvaron, andel av sammanlagd ordinarie arbetstid.

Antalet sjukfrånvarotimmar ökar med drygt 130 500 timmar till 752 046 timmar. Ökningen av korttidssjukfrånvaro i arbetsgivarens sjuklöneperiod (dag 1-14) kan värderas till 8,1 mnkr. I tabellen redovisas fördelningen av sjukfrånvarotimmarna i olika intervall.

Sjukfrånvarotimmar i olika intervall 8 januari-augusti respektive år.

Intervall	2017	2018	Nettoförändring
Sjukfrånvaro dag 1-14	267 905	321 665	47 678
Sjukfrånvaro dag 15 - 59	67 748	83 884	16 156
Sjukfrånvaro dag 60 -	277 443	346 497	66 688
Summa	613 097	752 046	130 522

⁸ Redovisar antal timmar för tillsvidare och visstidsanställd personal med månadslön i olika frånvarointervall.

Ekonomiska sammanställningar

Resultaträkning för kommunen och koncernen per den 31 augusti 2018

Belopp mnkr	Not	Kommunen		Koncernen	
		201808	201708	201808	201708
Verksamhetens intäkter*	1	1 196	1 188	5 548	5 180
Verksamhetens kostnader	2	-6 469	-6 204	-9 248	-8 701
Jämförelsestörande poster		-	-	-	-
Avskrivningar	3	-126	-116	-837	-787
Verksamhetens nettokostnader		-5 399	-5 132	-4 536	-4 308
Skatteintäkter	4	4 701	4 555	4 701	4 555
Generella statsbidrag, utjämning	5	593	547	593	547
Kommunal fastighetsavgift		170	129	170	129
Summa skatteintäkter och bidrag		5 464	5 231	5 464	5 231
Finansiella intäkter	6	44	85	48	88
Finansiella kostnader	7	-58	-45	-225	-229
Summa finansnetto		-14	41	-176	-142
Resultat efter finansiella poster		51	139	751	781
Bolagsskatt				-102	-79
Minoritetens andel i årets resultat				-9	-1
Resultat före extraordinära poster		51	139	640	702
Extraordinära intäkter		-	-	-	-
Extraordinära kostnader		-	-	-	-
PERIODENS RESULTAT		51	139	640	702

Jämförelsestörande poster som ingår i resultatet per den 31 augusti

Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande och överstiger 5 mnkr. Jämförelsestörande poster bör särskilt beaktas vid jämförelser av resultatet mellan olika år.

Som jämförelsestörande poster räknas också återkommande poster som varierar stort mellan åren, till exempel realisationsvinster vid försäljning av anläggningstillgångar. "Normala" vinster och förluster vid försäljning av finansiella tillgångar redovisas dock inte som jämförelsestörande poster. Återföringar och nedskrivningar av finansiella tillgångar redovisas dock som jämförelsestörande poster.

De jämförelsestörande posterna uppgår per den 31 augusti sammanlagt till 0 mnkr. Resultatet per den 31 augusti exkl jämförelsestörande poster är därför oförändrat plus 47 mnkr.

De jämförelsestörande posterna i verksamhetens nettokostnader består av:

- Vinst vid försäljning av anläggningstillgångar 0 mnkr

Summa jämförelsestörande poster i verksamhetens nettokostnader 0 mnkr

Summa jämförelsestörande poster i finansnettot 0 mnkr

Resultaträkning för kommunen, prognos för helår 2018

Belopp mnkr	Prognos helår 2018	Budget 2018	Avvikelse prognos +/-	Bokslut 2017	Förändring 2017-2018 %
Verksamhetens intäkter	1 839	1 340	499	1 921	
Verksamhetens kostnader	-10 085	-9 628	-457	-9 585	
Jämförelsestörande poster	0	0	0	4	
Avskrivningar	-191	-175	-16	-177	
Verksamhetens nettokostnader	-8 437	-8 463	25	-7 837	7,7
Skatteintäkter	7 062	7 050	12	6 844	
Generella statsbidrag, utjämning	827	852	-25	769	
Statsbidrag "Byggbonus"	39	24	15	58	
Kommunal fastighetsavgift	255	257	-2	245	
Summa skatteintäkter o bidrag	8 184	8 184	0	7 916	3,4
Finansiella intäkter	370	370	0	312	
Finansiella kostnader	-86	-90	5	-71	
Jämförelsestörande poster	0	0	0	0	
Summa finansnetto	284	279	5	241	17,7
Resultat före extraordinära poster	31	1	30	320	
Extraordinära intäkter	-	-	-	-	
Extraordinära kostnader	-	-	-	-	
ÅRETS RESULTAT	31	1	30	320	

Jämförelsestörande poster som ingår i det prognostiserade resultatet

De jämförelsestörande posterna i prognosen uppgår sammanlagt till 0 mnkr. Prognostiserat resultat för 2018 exklusive jämförelsestörande poster är därför oförändrat plus 31 mnkr.

De jämförelsestörande posterna i verksamhetens nettokostnader består av:

• Vinst vid försäljning av anläggningstillgångar	0 mnkr
Summa jämförelsestörande poster i verksamhetens nettokostnader	0 mnkr
Summa jämförelsestörande poster i finansnettot	0 mnkr

Balanskravsutredning

Enligt kommunallagen krävs att kommunernas ekonomi ska vara i balans, det vill säga att årets intäkter ska täcka kostnaderna. Om kostnaderna för ett visst räkenskapsår överstiger intäkterna, ska det negativa resultatet regleras och det redovisade egna kapitalet enligt balansräkningen återställas under de närmast följande tre åren. Vid avstämningen mot balanskravet räknas inte realiserade vinster och orealiserade förluster med i resultatet.

Fullmäktige ska anta en åtgärdsplan för hur återställandet av ett negativt balanskravsresultat ska ske.

Kommunen har ett positivt resultat efter balanskravsjusteringar på 30 mnkr, därmed finns inget balanskravsresultat som behöver återställas. Sedan lagen infördes år 2000 har kommunen inte behövt återställa något negativt balanskravsresultat.

Balanskravsutredning, mnkr	Prognos 2018	Bokslut 2017	Bokslut 2016
Årets resultat	31	320	62
Samtliga realisationsvinster	-1	-4	-2
Vissa realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
Vissa realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
Orealiserade förluster i värdepapper	0	0	0
Återföring av orealiserade förluster i värdepapper	0	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	30	316	60
Medel till resultatutjämningsreserv	0	0	0
Medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0
Årets balanskravsresultat	30	316	60
<i>Synnerliga skäl:</i>			
Medel till övriga markeringar	0	0	0
Medel från övriga markeringar (som ingår i prognosen)	0	61	120
Sänkt diskonteringsränta för pensionsskultsberäkning	-	-	-
Årets balanskravsresultat efter synnerliga skäl	30	377	179
Balanskravsresultat att återställa	0	0	0

Driftredovisning för nämnder och styrelser per den 31 augusti 2018

Nettokostnader inkl. avskrivning Belopp mnkr Nämnd/styrelse	Redovisning 31 aug 2018	Redovisning 31 aug 2017	Förändring mnkr
Kommunfullmäktige	8,9	8,7	0,3
Kommunens revisorer	3,0	2,8	0,1
Kommunstyrelsen	229,0	234,6	-5,6
Kommunstyrelsens anställningsmyndighet	319,6	299,6	20,0
Överförmyndarnämnden	1,7	2,6	-0,9
Valnämnden	2,1	0,2	2,0
Äldrenämnden	822,5	775,9	46,6
Omsorgsnämnden	727,9	689,4	38,4
Barn- och ungdomsnämnden	2 035,8	1 965,8	70,0
Bildningsnämnden	448,9	480,6	-31,7
Kultur- och fritidsnämnden	191,1	183,4	7,8
Samhällsbyggnadsnämnden	226,1	220,2	5,9
Exploateringsverksamhet ¹	-22,4	-22,9	0,6
Socialnämnden	320,9	289,8	31,0
Bygg- och miljönämnden ¹	-5,8	-12,1	6,2
Utförarnämnden ¹	12,3	-11,3	23,6
Delsumma verksamheten	5 321,7	5 107,3	214,3
Pensionsenheten exkl finansiella poster	103,5	46,1	57,4
Resursmedel, reserv för pris o lön	0,0	0,0	0,0
Intern finansiering (intern ränta)	-21,7	-21,1	-0,6
Avgår externa finansiella intäkter och kostnader			0,0
Verksamhetens nettokostnader	5 403,5	5 132,3	271,1

¹ Minustecken = positivt resultat/nettointäkt

Driftredovisning nämnder och styrelser, prognos 2018

Nettokostnader inkl. planenlig avskrivning Belopp mnkr Nämnd/styrelse	Prognos helår 2018	Budget netto 2018	Avvikelse prognos +/-	Bokslut 2017
Kommunfullmäktige	12,3	13,1	0,7	12,4
Kommunens revisorer	5,0	5,0	0,0	4,8
Kommunstyrelsen	400,1	413,7	13,6	394,4
Kommunstyrelsens anställningsmyndighet	489,0	494,0	5,0	465,1
Överförmyndarnämnden	2,6	6,6	4,0	3,3
Valnämnden	3,7	3,3	-0,4	0,3
Äldrenämnden	1 246,4	1 251,4	5,0	1 163,6
Omsorgsnämnden	1 096,8	1 096,8	0,0	1 052,8
Barn- och ungdomsnämnden	3 214,5	3 235,5	21,1	3 081,4
Bildningsnämnden	739,0	773,4	34,3	753,3
Kultur- och fritidsnämnden	302,0	302,6	0,5	287,4
Samhällsbyggnadsnämnden	388,7	395,8	7,1	360,2
Exploateringsverksamhet ¹	-45,7	-30,0	15,7	-51,3
Socialnämnden	475,2	463,3	-11,9	351,5
Bygg- och miljönämnden ¹	-4,8	-5,5	-0,7	-11,4
Utförarnämnden ¹	34,9	-2,8	-37,8	3,3
Delsumma verksamheten	8 359,6	8 416,1	56,5	7 871,0
Pensionsenheten exkl. finansiella poster	87,9	15,9	-72,0	-1,8
Intern finansiering (intern ränta)	-36,8	-41,7	-4,9	-31,9
Resursmedel, reserv för pris o lön, just nyttillkommen verksamhet	26,6	172,3	145,7	
Intäkter enligt uppdrag	0,0	-100,0	-100,0	
Avgår externa finansiella intäkter och kostnader			0,0	-0,1
Verksamhetens nettokostnader	8 437,3	8 462,6	25,3	7 837,3

¹ Minustecken = positivt resultat/nettointäkt

Balansräkning för kommunen och koncernen per den 31 augusti 2018

	Not	Kommunen			Koncernen		
		201808	201708	201712	201808	201708	201712
TILLGÅNGAR							
Anläggningstillgångar							
Immateriella anläggningstillgångar	8	9	6	5	45	52	48
Materiella anläggningstillgångar		3 036	2 857	2 985	27 050	25 667	26 251
<i>varav mark, byggnader och tekniska anläggningar</i>	9	2 765	2 599	2 716	18 339	17 000	17 148
<i>varav maskiner och inventarier</i>	10	271	258	269	8 711	8 667	9 103
Långfristiga fordringar	11	5	6	5	61	74	71
Finansiella anläggningstillgångar	12	3 498	3 397	3 498	172	159	143
Summa anläggningstillgångar		6 548	6 265	6 493	27 328	25 952	26 513
Omsättningstillgångar							
Lager och förråd		0	1	1	93	75	99
Pågående exploatering/Omsättningsfastigheter	13	189	134	177	374	311	355
Kortfristiga fordringar	14	300	300	1 603	1 639	1 260	2 634
Kortfristiga placeringar	15	8 641	8 520	8 158	8 641	8 520	8 158
Kassa och bank		110	286	56	500	1 063	450
Summa omsättningstillgångar		9 240	9 241	9 994	11 247	11 230	11 696
SUMMA TILLGÅNGAR		15 788	15 506	16 487	38 575	37 183	38 209
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER							
Eget kapital							
Ingående eget kapital		10 159	9 840	9 840	11 873	10 192	10 337
Periodens resultat		51	139	320	640	702	1 646
Summa eget kapital	16	10 210	9 978	10 159	12 513	10 893	11 983
Minoritetsintresse					312	300	307
Avsättningar							
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelse	17	3 137	3 059	2 972	3 159	3 086	2 994
Övriga avsättningar		2	0	26	1 509	1 406	1 511
Summa avsättningar		3 139	3 059	2 999	4 668	4 492	4 506
Skulder							
Långfristiga skulder		-	0	-	9 339	10 072	10 590
Investeringsbidrag	18	840	771	837	840	771	817
Kortfristiga skulder	19	1 598	1 698	2 492	10 904	10 655	10 007
Summa skulder		2 438	2 469	3 329	21 082	21 498	21 414
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		15 788	15 506	16 487	38 575	37 183	38 209
* 201708 är justerad för interna motparter.							
Soliditet %		64,7%	60,6%	61,6%	32,4%	29,3%	31,4%
Soliditet exkl ansvarsförbindelsen		79,8%	75,6%	76,0%	38,6%	35,0%	37,6%

Investeringsredovisning per den 31 augusti 2018

Belopp mnkr	Utgifter	Inkomster	Netto- Investering
Kommunstyrelsen	14,0	0,0	14,0
Kommunstyrelsens anställningsmyndighet	0,7	0,0	0,7
Äldrenämnden	0,0	0,0	0,0
Barn- och ungdomsnämnden	10,9	0,0	10,9
Bildningsnämnden	3,0	0,0	3,0
Kultur- och fritidsnämnden	4,7	0,0	4,7
Samhällsbyggnadsnämnden	125,3	-18,2	107,1
Utförarstyrelsen	30,0	0,0	30,0
Summa	188,5	-18,2	170,3

Investeringsredovisning, prognos 2018

Mnkr	Netto- investering	Budget	Avvikelse
Kommunstyrelsen	49,1	48,2	-0,9
<i>Resursmedel</i>	0,0	15,0	15,0
<i>Strategisk markreserv</i>	20,0	47,8	27,8
Kommunstyrelsens anställningsmyndighet	1,6	1,1	-0,5
Äldrenämnden	1,0	1,0	0,0
Barn- och ungdomsnämnden	25,2	25,2	0,0
Bildningsnämnden	7,4	8,4	1,0
Kultur- och fritidsnämnden	16,4	35,1	18,7
Samhällsbyggnadsnämnden	164,6	164,6	0,0
Bygg- och miljönämnden	0,0	0,5	0,5
Utförarstyrelsen	53,9	42,8	-11,1
Summa	339,1	389,6	50,5

Noter till resultaträkning och balansräkning

Noter till resultaträkning	Kommunen	
	201808	201708
Not 1 Verksamhetens intäkter		
Försäljningsintäkter	61	63
Taxor och avgifter	178	176
Hyror och arrenden	185	189
Bidrag	610	570
Försäljning av verksamheter och entreprenader	125	122
Vinst vid försäljning av anläggningstillgångar	2	1
Övriga intäkter	0	0
Periodiserade investeringsbidrag	15	13
Enheternas periodiseringar	21	54
Summa	1 196	1 188

* Intäkter tillhörande tidigare år finns redovisade här efter en ökad tillämpning av RKR's rekommendation 18.1 "Intäkter från avgifter, bidrag och försäljningar".

Not 2 Verksamhetens kostnader		
Personalkostnader	2 233	2 109
Sociala avgifter	689	655
Pensionskostnader	265	195
Material	141	137
Köp av verksamheter och entreprenader	1 670	1 629
Främmande tjänster	365	370
Hyror och övriga fastighetskostnader	786	754
Ekonomiskt bistånd	180	170
Övriga bidrag och transfereringar	110	113
Reaförlust vid försäljning av anläggningstillgångar	0	0
Övriga kostnader	28	30
Enheternas periodiseringar	1	44
Summa	6 469	6 204

Not 3 Planenliga avskrivningar		
Immateriella tillgångar	2	2
Byggnader och tekniska anläggningar	77	71
Maskiner och inventarier	47	44
<i>Nedskrivningar</i>	0	0
Summa avskrivningar	126	116

Not 4 Skatteintäkter		
Allmän kommunalskatt	4 722	4 578
Slutavräkning, justering fg år	-20	13
Slutavräkning, prel	0	-36
Summa	4 701	4 555

Not 5 Generella statsbidrag och utjämning

Inkomstutjämningsbidrag	716	684
Regleringsbidrag	17	-
Generella statsbidrag	82	70
Regleringsavgift	-	-1
Kostnadsutjämningsavgift	-210	-198
Avgift till LSS-utjämning	-12	-9
Summa	593	547

Not 6 Finansiella intäkter

Utdelningar	6	6
Ränta o utdelningar, räntebärande placeringar	25	19
Rabatter	8	7
Vinst vid försäljn av finansiella omsättn.tillgångar	-	54
Övriga finansiella intäkter	5	1
Periodiseringar		-1
Summa	44	85

Not 7 Finansiella kostnader

Finansiell kostnad pensionsskuld	55	42
Övriga finansiella kostnader	3	3
Summa	58	45

Kommunen

Noter till balansräkning	201808	201708
---------------------------------	---------------	---------------

Not 8 Immateriella anläggningstillgångar

Utgifter för dataprogram, programlicenser	9	6
Summa	9	6

Not 9 Mark, byggnader och tekniska anläggningar

Markreserv	240	238
Verksamhetsfastigheter	47	50
Gator, vägar, parker mm	1 877	1 746
Fastigheter för annan verksamhet	3	3
Pågående byggnadsprojekt	598	561
Summa	2 765	2 599

Not 10 Maskiner och inventarier

Maskiner och andra tekniska anläggningar	4	5
Inventarier	215	200
Byggnadsinventarier	2	2
Bilar och andra transportmedel	11	11
Förbättringsutgifter på fastigheter ej ägda av kommunen	14	15
Konstverk och samlingar	4	4
Pågående inköpsprojekt	21	21
Summa	271	258

Not 11 Långfristiga fordringar

Trafikverket, förskottering Tjust-banan	0	6
Övriga långfristiga fordringar	5	0
Summa	5	6

Not 12 Finansiella anläggningstillgångar

Aktier och andelar		
Linköpings Stadshus AB	1 634	1 634
Aktieägartillskott Linköpings Stadshus AB	1 728	1 728
Summa Linköpings Stadshus AB	3 362	3 362
Övriga aktier och andelar	133	33
Summa aktier	3 495	3 395
Bostadsrätter	3	3
Summa	3 498	3 397

Not 13 Pågående exploatering

Exploateringsutgifter bostadsområden	142	71
Exploateringsutgifter verksamheter	47	63
Summa	189	134

Specifikation exploateringsverksamhet

Kommunens exploateringsverksamhet redovisas bland kommunens omsättnings-tillgångar. Utgifter på tillgångssidan och inkomster på skuldsidan.

Exploateringsinkomster

Exploateringsinkomster bostadsområden	170	123
Exploateringsinkomster verksamheter	34	23
Summa	204	146

Exploateringsnetto

Bostadsområden	28	52
Verksamheter	-13	-40
Summa	15	12

Not 14 Kortfristiga fordringar

Kortfristiga fordringar, kommunala bolag	436	375
Koncernkontot	-681	-388
Kundfordringar	103	84
Skattefordringar	59	54
Fordran hos staten	24	22
Momsfordran	24	27
Övriga kortfristiga fordringar	13	3
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	322	123
Summa	300	300

Not 15 Kortfristiga placeringar

Bokfört värde kommun- och koncernfinans	653	590
<i>Marknadsvärde kommun- och koncernfinans</i>	<i>658</i>	<i>595</i>
Bokfört värde långsiktiga placeringar	6 540	6 468
<i>Marknadsvärde långsiktiga placeringar</i>	<i>7 294</i>	<i>6 994</i>
Bokfört värde pensionsmedelsplaceringar	1 448	1 462
<i>Marknadsvärde långsiktiga placeringar</i>	<i>1 797</i>	<i>1 719</i>
<hr/>		
Bokfört värde kortfristiga placeringar	8 641	8 520
<i>Marknadsvärde kortfristiga placeringar</i>	<i>9 749</i>	<i>9 308</i>

Not 16 Eget Kapital

Ingående eget kapital	10 159	9 840
Årets resultat	51	139
Utgående eget kapital	10 210	9 978

Specifikation av ingående eget kapital

Resultatutjämningsreserv	150	150
Markeringar för särskilda ändamål	882	882
Övrigt eget kapital	9 127	8 807
<hr/>		
Summa ingående eget kapital	10 159	9 840

Not 17 Avsättningar

Avsättningar för pensioner	3 113	3 038
Avsättning pensioner RTÖG	25	22
Summa	3 137	3 059

Not 18 Investeringsbidrag

Skuld för gatukostnadsersättning		
Vid årets början	680	588
Årets bidrag	3	1
Ack avskrivningar	-88	-67
Summa	596	522
Pågående investeringsbidrag		
Vid årets början	225	190
Årets bidrag	15	54
Summa	240	244
Skuld för investeringsbidrag	9	8
Ack upplösning av investeringsbidrag	-5	-3
Summa	4	5
<hr/>		
Summa	840	771

Not 19 Kortfristiga skulder

Kortfristiga skulder, kommunala bolag	191	362
Leverantörsskulder	145	158
Personalens källskatt och införsel	74	71
Skulder till staten	10	21
Löneskuld	4	0
Övertidsskuld inkl sociala avgifter	15	14
Semester- och ferielöneskulder inkl löneskatt	102	60
Upplupna sociala avgifter	95	92
Övriga kortfristiga skulder	99	109
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	660	666
Exploateringsinkomster bostadsområden	170	123
Exploateringsinkomster arbetsområden	34	23
Summa	1 598	1 698

Redovisningsprinciper och upplysningar

Kommunens delårsrapport är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och god redovisningssed med två undantag, redovisning av pensionsskuld och redovisning av statsbidrag för ökat bostadsbyggande.

I årsredovisningen för år 2017 framgår en djupare redogörelse av de redovisningsprinciper som tillämpas i kommunen.

Redovisning av pensionsskuld

Linköpings kommun redovisar, enligt beslut i kommunfullmäktige 1998-02-24, samtliga pensionsåtaganden enligt den så kallade fullfonderingsmodellen. Det innebär att samtliga pensionsåtaganden för kommunens anställda redovisas som en avsättning. Kommunen följer därmed inte lagen om kommunal redovisning. Enligt lagen ska endast den del av de kommunanställdas pensioner som är intjänade från och med 1998 redovisas som en avsättning.

Redovisning av ”Statsbidrag för ökat bostadsbyggande”

Boverket meddelade den 17 november 2017 att Linköping erhåller 39,5 mnkr i statsbidrag för ökat bostadsbyggande för år 2017.

Redovisningen styrs av Rådet för kommunal redovisnings (RKR:s) rekommendation nr 18.1 ”Intäkter från avgifter, bidrag och försäljningar” samt av RKR:s information ”Redovisning av statsbidrag”.

SKL:s tolkning av normgivningen innebär att statsbidraget ska klassificeras som ett generellt statsbidrag. Bidraget skulle redovisas som en intäkt år 2017 eftersom villkoren för att erhålla statsbidraget var uppfyllda under 2017.

Eftersom det inte är specificerat vad statsbidraget får användas till behövs ett beslut i kommunstyrelsen för att ianspråka statsbidraget. Då det var mycket osäkert hur stort belopp som Linköping skulle få för år 2017 och beslutet från Boverket om statsbidragets storlek kom först i november redovisas statsbidraget som en intäkt år 2018, vilket avviker från SKL:s tolkning samt RKR:s rekommendation.

Linköping kommer att ansöka om statsbidrag för ökat bostadsbyggande även för 2018 och eftersom beslut om statsbidragets storlek kommer sent räknar kommunledningsförvaltningen med att statsbidraget kommer att förbrukas först under 2019.

Medel från migrationsverket

Medel från migrationsverket ska hanteras enligt Rådet för kommunal redovisnings rekommendation RKR 18.1. Detta innebär att de ska bokföras enligt kontantmetoden dvs de ska intäktföras i samband med utbetalning. Kommunen har till viss del gjort avsteg från rekommendationen och tidigare balanserat medel över årsskiftet. Föregående år påbörjades en successiv anpassning till gällande rekommendation som slutförs under 2018. Det innebär att de medel som balanserades i bokslut 2017 och som inte förbrukats under 2018 redovisas som ett överskott i 2018 års resultat.

Ändrad redovisningsprincip 2018

Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande och överstiger 5 mnkr. Kommunen har tidigare klassificerat intäkter och kostnader från exploateringsverksamheten samt alla realisationsvinster vid fastighetsförsäljningar som jämförelsestörande poster. Från och med år 2018 klassificeras intäkter och kostnader från exploateringsverksamheten ej längre som jämförelsestörande utan ingår numera i kommunens ordinarie intäkter respektive kostnader. Vad gäller realisationsvinster så gäller det att de överstiger 5 mnkr och är sällan förekommande för att redovisas som jämförelsestörande. I och med detta har även jämförelseåret 2017 räknats om.

Indikatorer som följer nämndernas basuppdrag

Kommunfullmäktige har beslutat om indikatorer för respektive nämnds verksamhet under budgetperioden. Här redovisas nämndernas utfall per den sista augusti 2018. Fler resultat redovisas i kommunens årsredovisning. Där det är möjligt har statistiken redovisats könsuppdelat.

Färgsättningen indikerar:

- Visar att målvärdet förväntas uppnås
- Visar en positiv utveckling och att målvärdet delvis förväntas uppnås
- Visar på en negativ utveckling och att målvärdet inte förväntas nå
- En prognos har inte kunnat göras per den sista augusti

Kommunstyrelsen	2016	2017	2018		
			31 augusti	Målvärde	Prognos
Personal					
Personalomsättning (inkl. Leanlink)	7,3	7,3	5,5	Minska	
Total sjukfrånvaro (inkl. Leanlink)	6,1	5,8	6,5	Minska	
<i>Kvinnor</i>	6,5	6,3	7,1		
<i>Män</i>	4,4	4,2	4,6		
Korttidsfrånvaro (inkl. Leanlink)	2,7	2,7	2,9	Minska	
Antal vakanta tjänster (inkl. Leanlink)					
<i>medel per vecka</i>	162	148	151	Minska	
Sjuklönekostnad som andel av total lönekostnad (inkl. Leanlink)	1,4	1,2	1,4	Minska	
Inköp och upphandling					
Antal anbudsgivare per upphandling			4,7		
<i>Andel små och medelstora, SME (%)</i>	<i>i.u</i>	<i>i.u</i>	55	Not. 1	
IT/Digitalisering					
Andel med tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s.	85,11	87,6	I.U.	95 ⁹	
Andel etablerade förvaltningsobjekt (portföljer) enligt systemförvaltningsmodell pm3 (%)	<i>i.u</i>	<i>ufm</i>	100	100	

Näringsliv	2016	2017	31 augusti	Målvärde	Prognos
Antal nyföretagsamma människor per 1 000 invånare (16-74 år).	8,54	8,66	I.U.	Öka	
<i>Kvinnor</i>	5,8	5,43			
<i>Unga</i>	8,32	8,69	I.U.		
Invånare 25-64 år med eftergymnasial utbildning, andel (%) Kolada N01982.	54,5	53,1	I.U.	Öka	
Löpande insikt, Företagsklimat, SKL ¹⁰	73	75	I.U.		
<i>BrandSäkerhet</i>			78		
<i>ByggLov</i>			71		
<i>MarkUpplåtelse</i>			77		
<i>Miljö- Och HälsoSkydd</i>			80		
<i>LivsMedelsKontroll</i>			78		
<i>ServeringsTillstånd</i>			82		

⁹ Regeringens kortsiktiga mål är att 95 % av alla hushåll ska ha tillgång till 100 Mbit/s 2020.

¹⁰ Kommunens service rankas totalt och inom myndighetsområdena brandskydd, bygglov, markupplåtelse, miljö- och hälsoskydd, livsmedelskontroll samt serveringstillstånd. Sex serviceområden mäts: information, tillgänglighet, bemötande, kompetens, rättssäkerhet och effektivitet. Utgångspunkten är att kommunen kontinuerligt ska förbättra sitt resultat i servicemätningen. Betygsskala 0-100, under 50 anses lågt, över 70 anses högt, rikssnitt för NKI 2017 var 71.

Kommunstyrelsen forts.	2016	2017	2018		
			31 augusti	Målvärde	Prognos
Kommunal service					
Tillgänglighet, e-post					
<i>Andel som får svar på e-post inom två dagar, (%)</i>	68	74	I.U.		
Tillgänglighet, telefoni					
<i>Andel som tar kontakt med kommunen via telefon som får ett direkt svar på en enkel fråga, (%)</i>	44	50	I.U.		
Etablering					
Andel i arbete eller reguljär utbildning, dag 1 efter avslutad etableringsplan (%)	18	20			
Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar), andel (%)	30	35			
<i>Kvinnor</i>	19	18			
<i>Män</i>	40	48			
Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 24 månader), andel (%)					
Lägenheter kopplat till ÖP					
Antal lägenheter i gällande översiktsplan	40 000	40 000	38 400	40 000	38 400
Integration					
Försörjningsstöd som andel av nettoinkomsten bland skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år, andel (%)	6.8	I.U.	I.U.	Minska ¹¹	
Skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-25 år som varken förvärvsarbetar eller studerar, andel (%)	19.7	I.U.	I.U.	Minska	
Andel nyanlända av beslutat kommunal enligt bostättningslagen som kommunen klarar av att bosätta (%)	100	100	I.U.	100	
Andel hushåll som anvisats till kommunen som bosätts i kategori A boenden där det finns möjlighet att erhålla eget förstahandskontrakt efter två år (%)	50	I.U.	I.U.	Öka ¹²	
Hållbar utveckling					
Social hållbarhet					
Återstående medellivslängd vid födseln (män) kommun, år	81,5	81,7			
Återstående medellivslängd vid födseln (kvinnor) kommun, år	84,6	84,9			
Invånare 16-84 år med bra självskattat hälsotillstånd kommun, andel (%)	76				
<i>Kvinnor</i>	73				
<i>Män</i>	78				
Anmälda våldsbrott i kommunen, antal/100 000 inv	679	770			
Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%)	25				
<i>Kvinnor</i>	26				
<i>Män</i>	24				
Invånare 0-19 år i ekonomiskt utsatta hushåll, andel (%)	10,5				
Hushåll som erhållit ekonomiskt bistånd i 10-12 månader under året, andel (%)	2,4				
Långtidsarbetslöshet 25-64 år i kommunen, andel (%) av bef.	3,1	3,0			
<i>Kvinnor</i>	2,7	2,7			
<i>Män</i>	3,4	3,3			
Valdeltagande i senaste kommunvalet, (%)	85,2	85,2	89,03		

¹¹ Andelen med försörjningsstöd som andel av nettoinkomsten ska minska men bedömningen är att andelen kan öka under 2018 och framåt utifrån förändrat antal skyddsbehövande och anhöriga.

¹² Avseende planperioden 2018-2021 är ambitionen är att utöka antalet samarbetsavtal med hyresvärdar och på så sätt bosätta så många som möjligt i kat A boenden.

	2016	2017	31 augusti	Målvärde	Prognos
Lönegap median kvinnor - median män anställda av kommunen, kr	-113	26			
Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	86,9	85,5			
<i>Kvinnor</i>	87,8	87,9			
<i>Män</i>	86,2	83,3			
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel (%)	81,1	77,4			
<i>Kvinnor</i>	83,4	77,6			
<i>Män</i>	78,8	77,3			
Ekologisk hållbarhet¹³					
Insamlat hushållsavfall totalt kommun, kg/person	469				
Hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%)	44				
Slutanvändning av energi totalt inom den geografiska kommunen, MWh/inv	24				
Utsläpp av växthusgaser inom kommunens gränser, ton CO2-ekv/inv					
Antibiotikaförsäljning kommun, recept/1000 (medelbefolkning) inv.	294,5	280,7			
<i>Kvinnor</i>	365,2	347,0			
<i>Män</i>	225,8	216,5			
Ekologiskt odlad åkermark kommun, andel (%)	27	29			
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet under hela året enligt Ekomatcentrum, andel (%)	25	32			
Ekonomisk hållbarhet					
Resultat före extraordinära poster kommunkoncern, kr/inv	5 758	10 430			
Resultat före extraordinära poster kommunen, kr/inv	35,9	38,7			
Skattesats till kommun, (%)	20,20	20,20			
Demografisk försörjningskvot, kommun	0,67	0,67			
<i>Kvinnor</i>	0,71	0,72			
<i>Män</i>	0,63	0,63			
Förvärvsarbetande invånare 20-64 år, andel (%)	75,9				
<i>Kvinnor</i>	75,0				
<i>Män</i>	76,7				
Nyregistrerade företag kommun, antal/1000 invånare	5,3	5,6			
Nettoinpendling till kommun, andel (%)	11				
<i>Kvinnor</i>	11				
<i>Män</i>	11				
Nettoinvesteringar exkl. finansiella investeringar kommun, kr/inv	1 096	1 337			
Kostnad forskning och utveckling kommun, kr/inv	I.U.	I.U.			
Invånare 25-64 år med eftergymnasial utbildning, andel (%)	52,6	53,1			
<i>Kvinnor</i>	54,9	55,8			
<i>Män</i>	50,4	50,6			

Not. 1) Uppgifter tas fram från och med 2018

¹³ Miljömässig hållbarhet är idag en av de tre dimensionerna av hållbar utveckling istället för ekologisk varför Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA) har övergått till miljömässig hållbarhet.

Kommunstyrelsens anställningsmyndighet	2016	2017	2018		
			31 augusti	Målvärde	Prognos
Personal					
Personalomsättning (exkl. Leanlink)	7,2	5,5	5,2	Minska	
Total sjukfrånvaro (exkl. Leanlink)	5,6	5,2	6,0	Minska	
<i>Kvinnor</i>		5,7	6,7		
<i>Män</i>		3,2	3,5		
Korttidsfrånvaro (exkl. Leanlink)	2,2	2,5	2,5	Minska	
Antal vakanta tjänster (<i>kommunövergripande nivå</i>) <i>medel per vecka</i>	162	160	151	Minska	
Sjuklönekostnad som andel av total lönekostnad (exkl. Leanlink)	1,2	1,1	1,4	Minska	

Äldrenämnden	2016	2017	2018		
			31 augusti	Målvärde	Prognos
Lokaler*					
Vårdbostäder (äldre)					
Yta per plats	71	71	71		71
Lokalkostnad per plats	15 000	17 000	19 000		19 000
Hemtjänst					
Invånare 65+ beviljade hemtjänst	3 227	3 262	2 807	3 300	3 300
<i>Män</i>	1 098	1 130	933		
<i>Kvinnor</i>	2 129	2 132	1 874		
Varav 80+ beviljade hemtjänst	2 307	2 258	2 069		
<i>Män</i>	725	648	631		
<i>Kvinnor</i>	1 582	1 610	947		
Utförda hemtjänsttimmar per månad och person 65+	35,9	34,1	34,2	35	34,2
Totalt antal hemtjänst timmar 65+	941 078	872 458	482 802	945 000	
<i>Män</i>	303 424	274 335	146 956		
<i>Kvinnor</i>	637 654	598 123	335 847		
Varav 80+ timmar	634 461	588 121	342 316		
<i>Män</i>	182 621	166 995	93 864		
<i>Kvinnor</i>	451 840	421 126	248 452		
Särskilt boende					
Täckningsgrad särskilt boende (%)					
<i>Andel av personer 65+ resp. 80 år och äldre som bor i särskilt boende</i>	7	7	7	7	7
Antal personer med hemsjukvård	720	730	730	730	730

Omsorgsnämnden	2016	2017	2018		
			31 augusti ¹⁴	Målvärde	Prognos
Antal 0-64 år som var beviljade hemtjänst	267	263	273	267	267
Genomsnittligt antal timmar per månad/brukare.	50,7	50,0	48,2	50,7	
Antal hemtjänsttimmar 0-64 år totalt	162 373	157 987	90 679	162 000	
<i>Kvinnor</i>	106 138	103 264	61 843		
<i>Män</i>	56 234	54 723	28 836		
Insatser för funktionshindrade barn och vuxna					
Personlig assistans, antal individer	73	85	82	15	83
Totalt antal timmar LSS	151 300	18 2750	106 500		186 500
Sysselsättning kopplad till ordinarie arbetsmarknad (LSS)					
<i>Personer med utvecklingsstörning som erhåller ngn. form av anställning</i>	2	0	1	>0	2-3
Sysselsättning kopplad till ordinarie arbetsmarknad (LSS/Sol)					
<i>Personer i arbetsinriktad verksamhet</i>	214	245			

¹⁴ Hemtjänsten samt insatser för funktionshindrade barn och vuxna avser utfall tom juli månad. Statistikuttaget har andra definitioner varför skillnader delvis kan förklaras av tekniska faktorer.

¹⁵ Förändrade rutiner för registrering och statistik uttag ger en viss osäkerhet i jämförbarheten i uppgifterna varför målvärdena inte är aktuella.

<i>Personer som erhåller ngn form av anställning</i>	17	19	7	>19 ¹⁶	<19
Lokaler					
Grupp/servicebostäder					
Yta per plats	79	79	79		79
Lokalkostnad per plats	25 000	26 000	26 000		26 000

Barn- och ungdomsnämnden	2016	2017	2018		
			31 augusti	Målvärde	Prognos
Andel elever som uttrycker att det är ett bra arbetsklimat på de flesta lektionerna (attitydundersökningen). Åk 2-3	83,4	-	79,7		
<i>Flickor</i>	82,7	-	78,5		
<i>Pojkar</i>	84,1	-	80,0		
Andel elever som uttrycker att det är ett bra arbetsklimat på de flesta lektionerna (attitydundersökningen). Åk 4-6	75,3	-	71,6		
<i>Flickor</i>	73,6	-	69,9		
<i>Pojkar</i>	76,9	-	73,3		
Andel elever som uttrycker att det är ett bra arbetsklimat på de flesta lektionerna (attitydundersökningen). Åk 7-9	69,0	-	68,3		
<i>Flickor</i>	67,1	-	68,4		
<i>Pojkar</i>	70,9	-	68,1		
Andel elever i åk 3 som deltagit och klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska /SVA (%).	73,1	75	72		
Andel elever i åk 3 som deltagit och klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik (%).	67,2	66	68		
Elever i åk. 9 som är behöriga till ett yrkesprogram, andel % Samtliga elever.	83,6	78,8	81,4		
Exkl. nyanlända	87,8	86,7	-		
<i>Flickor</i>	84,1	84,4	84,3		
<i>Pojkar</i>	83,6	73,7	79,1		
Elever i åk 9, meritvärde, uppdelat på pojkar och flickor. Samtliga elever.	224,2	218,1	221,6		
<i>Flickor</i>	230,9	237,1	237,2		
<i>Pojkar</i>	218,4	201,1	209,1		
Närvaro i grundskolan Andel elever med frånvaro över 10 %.	21,0	22,8	27,9		
ÅK: 1-3	20,6	21,0	24,2		
<i>Flickor</i>	20,7	20,8	23,6		
<i>Pojkar</i>	20,5	21,1	24,9		
ÅK: 4-6	20,3	20,7	23,9		
<i>Flickor</i>	20,1	20,3	23,2		
<i>Pojkar</i>	20,6	21,2	24,6		
ÅK: 7-9	21,7	26,0	30,6		
<i>Flickor</i>	21,2	25,6	30,4		
<i>Pojkar</i>	22,1	26,4	30,9		

¹⁶ Se not 4.

Bildningsnämnden	2016	2017	2018		
			31 augusti	Målvärde	Prognos
Invånare 16-18 år, antal	4 775	4 934	0	5 288	
Elever i gymnasieskola, kommunala skolor, antal. Källa: Egen statistik utbildningskontoret prognosvärden exklusive asylsökande.	4 202	4 202	4 360	4 108	
<i>Kvinnor</i>	1 999	2 026	2 117		
<i>Män</i>	2 203	2 176	2 243		
Närvaro i kommunala gymnasieskolor Andel närvaro av total schemalagd tid. (%) Källa: Egen statistik utbildningskontoret	86,1	87,0	87	100	
<i>Kvinnor</i>	86,1	87,1	87	85,9	
<i>Män</i>	86,1	86,9	87	85,8	

Kultur- och fritidsnämnden	2016	2017	2018		
			31 augusti	Målvärde	Prognos
Biblioteket, antal besök ¹⁷	1 376 539	1 281 685	735 815	Öka	
Varav digitala besök, antal	413 630	369 806	254 049	Öka	

Samhällsbyggnadsnämnden	2016	2017	2018		
			31 augusti	Målvärde	Prognos
Areal detaljplanerad verksamhetsmark för industri och kontor samt för handel	115,5	104,3	106,2	95,5	
Areal utbyggnad med infrastruktur för industri och kontor samt för handel	69	58,3	56,2	69	
Planreserv <i>Antal bostäder i detaljplaner som vunnit lag kraft men där bygglov inte är beviljat</i>	2 491	2 860	2 396	5 100	
Planläggningstid detaljplaner*	I.U.	I.U.		18 mån	
Medborgarnas upplevelser av förvaltningens service och bemötande**	60	72		65	
NKI, Löpande insikt, Företagsklimat, SKL***	I.U.	75		Öka	

Socialnämnden	2016	2017	2018		
			31 augusti	Målvärde	Prognos
Invånare 0-20 år placerade på institution eller i familjehem, antal/1000 inv 0-20 år	25,3	20,4	13,7		
Anmälningar till socialtjänsten om barn som far illa	3 331	3 691	2 490		3 735
Ej återaktualiserade barn 0-12 år ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%)	86,0	79,0	87,0		
Ej återaktualiserade ungdomar 13-20 år ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%)	82,5	84,0	82,5		
Ej återaktualiserade vuxna med missbruksproblem 21+ ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%) (innefattar all problematik 21+)	45	66			
Kostnad för utbetalt ekonomiskt bistånd per hushåll (exkl flyktinghushåll)	63 869	I.U.			
Väntetid i antal dagar från första kontakttillfället för ansökan vid nybesök till beslut om försörjningsstöd, medelvärde	21	21	17		
Ej återaktualiserade personer med försörjningsstöd ett år efter avslutad försörjningsstöd, andel (%)	68	71	82		

¹⁷ En säker jämförelse mellan T1 2017 och 2018 går inte att göra då siffran för T1 2018 mätts med nya besöksräknare som installerades under senhösten 2017. Tidigare besöksräknare fungerade ej tillfredsställande.

Bygg- och miljönämnden	2016	2017	2018		
			31 augusti	Målvärde	Prognos
Medel handläggningstider bygglov, veckor	3,6	4,3	4,4	3,6	
Antal bygglovsärenden	2 202	2 286	1 590	2 350	
Andel bygglovsbeslut under 10 veckor (%)	94	92	91	96	
Antal påbörjade bostäder	1 388	1 909	643		
Antal färdigställda bostäder	1 055	1 850	813		
Antal verksamhetsbesök (inom miljökontorets område)	2 139	1 857	1 635	1 800	
God kommunal service					
Löpande insikt, Företagsklimat, SKL*					
Bygglov	73	70	71	öka	
Miljö- och hälsoskydd.	-	73	72	öka	